

VALDA LIEPIŅA

Ar diviem pasauli apceļojošiem Latvijas karogiem Baltijas jūrā

Mēdz teikt – sākums labs, beigas labas, tātad viss labi. To arī droši var teikt par pirmo Eiropas latviešu apvienības (ELA) kongresu, kas norisinājās Baltijas jūrā starp Rīgu un Stokholmu no 29. līdz 31. jūlijam. Par starposmu ziņas sekos, bet šobrīd gribas dalīties ar brīnišķīgiem pārdzīvojumiem, kas saistīti ar vēsturiskā notikuma atklāšanas un nobeiguma brīžiem. Kas varētu būt skaistāk par mūsu sarkanbaltsarkanā karoga godināšanu brīvās Baltijas jūras viļņos netālu no Latvijas krasta? Neviļus prātā nāca Edvarta Virzas dzejoļa “Karogs” vārdi, kas pirmo reizi ar Jāzepa Vītola mūziku atskanēja Sestajos latvju vispārējos dziesmu svētkos 1926. gadā. *Pūtiet taures, skaniet zvani, Saule, plašu gaismu lej! Karogs sarkanbalti sarkans Vējos atraisījes skrej.*

Piektdien, 29. jūlija pēcpusdienā, kad visi 266 kongresa dalībnieki no 25 valstīm pulcējās uz “Tallink” prāmja *Isabelle* klāja, Latvijas simtgades ceļojošais karogs, kas jau pabijis latviešu svētkos vairākos kontinentos, tika atraisīts Baltijas jūras vējos. Pēc ELA priekšsēža Kristapa Graša uzrunas, svinīgus un sirsnīgus sveiciens kongresa dalībniekiem no kultūras ministres Daces Melbārdes nolasīja ministres padomniece Selga Laizāne. (Ministre pievienojās dalībniekiem Stokholmā nākamajā

dienā, jo šobrīd viņa piedalījās 3x3 nometnē Salacgrīvā.) Bija aizkustinoši atkal “tikties” ar Simtgades karogu, ko pati personīgi pēdējo reizi pērn redzēju Melburnas Kultūras dienu nobeiguma koncertā. Visi bijām gatavi intensīvam darba cēlienam, kas sekoja nepilnu divu dienu garumā. Taču pirms došanās pie darba visi smēlāmies spēku un iedvesmu, kopīgi nodziedot Latvijas himnu. Vārdi “Dievs, svētī Latviju!” aizšalca teju līdz Latvijas krastam.

Strauji pienāca svētdienas rīts, kad atkal pietuvojāmies Rīgai. Pēdējo reizi vēl neformālā gaisotnē pie brokastu galda dalījāmies pārdomās par pēdējās dienas pārrunāto un nākotnē darāmiem darbiņiem. Galvenais pavediens bija, ka, lai gan esam izkaisīti un mēdzam sevi dalīt Latvijas latviešos un diasporā (vai ārlatviešos, vai bijušā trimdā, vai no Latvijas izbraukušajiem), mēs esam viena tauta un jādara viss, lai kopīgi strādātu savas valsts labā. Vairākās paneļa

diskusijās tika kalti plāni, kā to īstenot, un ticu, ka no darba un uzdevumu saraksta daudz arī piepildīsies. Visi atkal tikām aicināti uz klāja, taču atšķirībā no kongresa atklāšanas brīža, kad zinājām, ka Latvijas simtgades karogs mūs tur sagaidīs, šoreiz mums bija pārsteigums. ELA priekšsēdīm rokās bija noslēpumains sainis, un pēc īsiem nobeiguma vārdiem viņš to svinīgi atritināja.

(Turpinājums 8. lpp.)

Lepoties ne tikai ar kultūru un vidi, bet arī ar valsti

Piezīmes no Eiropas latviešu kongresa

SALLIJA BENFELDE

Darbs, kuŗu līdz šim ieguldījušas un turpina ieguldīt diasporas latviešu organizācijas pasaulē, lai nepazaudētu piederību latvietībai, saglabātu valodu un dzīvo kultūras mantojumu, patiešām ir milzīgs. Līdz šim nebija nācies piedalīties lielajos Pasaulē Brīvo latviešu apvienības (PBLA), Amerikas latviešu apvienības (ALA), Eiropas Latviešu apvienības (ELA) vai citu organizāciju rīkotajos pasākumos. Protams, sapratu, ka vajadzīgs daudz uzņēmības un spara, lai lielā valstī vai pat kādā pasaules daļā pulcētu latviešus vienkopus, turklāt organizētu arī kultūras vai kādas citas norises. Kā žurnāliste vērojot pirmo Eiropas Latviešu kongresu, tā pa īstam

apjautu, kāds milzu darbs un pacietība ieguldīta, lai sasauktu kopā gandrīz trīs simtus cilvēku. Jā, šādos pasākumos piedalās cilvēki, kuriem nav vienalga, kas notiek ar Latviju un latviešiem, tomēr arī viņiem ir darbā jānokārto brīvas dienas, jāmēro tāls ceļš un ne vienmēr viņi saņem nedalītu atbalstu un izpratni no savām vietējām organizācijām.

Nevienam no kongresa dalībniekiem, ar kuŗiem runāju tā norises laikā, nebija šaubu, vai vajadzēja tajā piedalīties. Viņuprāt, mazākais, ko kongresā varēja iegūt, – iepazīties ar citiem, atrast jaunus draugus un dalīties pieredzē, kā organizēt latviešu biedrību darbu savā pilsētā, kā pārvarēt nesaskaņas, ja tādas rodas,

un galu galā gūt prieku un enerģiju turpmākajam darbam.

Eliza Kauliņa, Nīderlande, studente, studē politikas analīzi Hāgā, nodibinājusi Nīderlandes Latviešu studentu biedrību.

“Mūsu biedrība nodarbošies ar latviešu jauniešu lietām Nīderlandē, jo valstī ir vairāk nekā 800 jauniešu no Latvijas. Ik gadu daudzi studijas pabeidz un aizbrauc, bet statistika liecina, ka no jauna Nīderlandē ie brauc aptuveni 600 Latvijas jauniešu. Jaunieši ir dinamiska diasporas grupa, tādēļ tā ir visai specifiska, jo viņi nav braukuši ar mērķi pa-

likt, bet gan pirmām kārtām iegūt izglītību un vēl nezina, kur dzīvos un strādās pēc tam. Piedalos kongresā, lai saprastu, kā es varu mēģināt palīdzēt studentiem, no vienas puses, piedāvājot tās iespējas, kuŗas Latvijā jau pastāv, un, no otras puses, informēt par to, ko dara citu valstu diasporas Eiropā, palīdzēt atrast sadarbības partnerus. Un vēlos arī iemācīties, kā to visu darīt, jo diasporas organizācijām ir pieredze, no kuŗas varu mācīties. Ideja ir veidot latviešu jauniešu tīklu Eiropā, saistīt ar studentiem Latvijā, saprast, ar kādām problēmām viņi sastopas, kā tās palīdzēt risināt.

(Turpinājums 8. lpp.)

Ar Latvijas
karogiem
Baltijas jūrā
(1. un 8. lpp.)

Dievs mīl
Mežotni
(2. lpp.)

Latvijas Valsts
prezidents
tiekas ar ASV
viceprezidentu
(3. lpp.)

F. Gordona un
K. Streipa
polītiskie
komentāri
(5. lpp.)

Vecās
Fridrichšates
jaunie vaibsti
(9. lpp.)

Pasaules
meistarsacīkstes
vieglatlētikā
(12. lpp.)

JURIS GRĪNEVIČS

Tā Mežotnes Mazajā pili, trio *Sōra* koncerta sākumā teica komponists Pēteris Vasks. Bet tas neattiecas tikai uz gleznaino vietu Zemgalē un pils viesmīlīgajiem saimniekiem Reginu un Andri Deičmaņiem vien. Radītājs acimredzami mil arī mūs – šoreiz nevis globālā, bet Latvijas mēroga mūzikas draugus. Radišanas procesā visvienkāršākā taču būtu klonēšana, un tad piepildītos īsteni apokaliptiska vīzija: visi Latvijas melomāni dotos uz Siguldas Operamūzikas svētkiem, kur 29. jūlijā pirmo reizi mūsu zemē tika uzvesta Dž. Verdi opera *Falstafs*, vai censtos iekārot Sv. Pēteru baznīcu Rīgā, Mežotnes pili vai kādu citu vietu mūsu zemē, kur īpaši vasarā mūzikālo notikumu ir pārpārēm. Pozitīva ir mūzikas dzīves decentralizācija, praktiski aptverot vai visu Latviju un tādējādi tuvinot Rietumeiropai. Par laimi, mūsu intereses ir tikpat atšķirīgas kā mēs pašī – neklonētie, tāpēc arī katram sarīkojumam ir savs interesentu loks.

Mežotnes festivāls, šogad jau sestais, atšķiras jau ar to, ka te tiek godinātas divas mūzas – skaņu māksla un glezniecība, jo koncerts notiek mākslinieku plenēra nobeigumā apvienojumā ar izstādi. Šogad savus gleznojumus izstādīja Signe Vanadžina, Gita Šmite, Laima Bikše un Māris Upzars.

Protams, pusotras stundas brauciens no galvaspilsētas nedaudz samazina interesentu loku, bet kopumā ieguvums ir daudz lielāks, nekā, piemēram, pilsētā nostāigājot tikai vienu kvartālu un ierodoties pēdējā brīdī. Māksla tomēr prasa laiku, lai pārslēgtos citā realitātē un pēc tam atgrieztos atpakaļ ikdienā. Liela nozīme ir arī videi – īsta pils ar teicami sakoptiem apstādījumiem sevišķi gleznainā Lielupes krastā.

Mežotnes koncerti no citiem atšķiras arī ar paliekošu kultūras vērtību radišanu. No visām mākslām mūzika ir visnepateicīgākā, jo te viss beidzas līdz ar beidzamo skaņu. Neviens ieskaņojums nespēs fiksēt garīgo gaisotni, īpašo kontaktu mūziķu un klausītāju starpā. Festivāla paliekošās vērtības ir jaundarbu pasūtījumi. Piemēram, pērnā gada bija vokālā kameramūzika, šogad – sakarā ar izcila klaviešu trio piedalīšanos – jaundarbi šim sastāvam. Bet visus gadus vienojošais aspekts ir kameramūzika – joma, kas prasa ievērojami augstāku intelektuālo līmeni, ja salīdzinu ar simfonisko vai operamūziku. Bez illūzijām: kameramūzikas koncertos klausītāju vienmēr būs mazāk – tā ir elitāra māksla. Šogad Mežotnē

LTV1 žurnālists Andrejs Volmārs intervē komponistus Indru Riši un Platonu Buravicki // Foto: Guntis Lēmanis

pirmo reizi mūzicēja klaviešu trio, nevis “projekta” ansamblis, kur mūziķi sagatavo vienu programmu un aiziet katrs savās gaitās. Īstens ansamblis var izveidoties vienīgi ilgstošā ikdienas saspēlē. Trio *Sōra* – Magdalēna Geka (vijole), Poline Senē (klaviers), Anžela Legaza (čells) – īsā laikā spējis sev pievērst tādu uzmanību, ka meitenes mēģina katru dienu. Pasaulē ir ļoti maz tā saukto “pilna laika trio”. Trīs temperamentīgas virtuozes spēj rast kompromisu, ideāli vienoties kopējā skatījumā uz komponista nošu tekstu. Dokumentāli tas apliecināts albumā (skat. žurnālu *Mūzikas Saule*, kur trīs recenzenti sniegumam devuši visaugstāko novērtējumu). Trio ieguvis balvas jau piecos starptautiskos konkursos, sniedzis koncertus daudzās Eiropas valstīs un pat Japānā, tagad ir rezidents *PRO QUARTET-CEMC* programmā Parīzē u. c.

Manuprāt, ansambļa sniegumu labvēlīgi ietekmē arī dažādu nacionālo mentalitāšu apvienojums, kas reizē paplašina arī redzesloku, jo, piemēram, vai bez vijolnieces Magdalēnas Gekas trio būtu pievērsies latviešu mūzikai? Iespējams, spēlētu visā pasaulē pazīstamo P. Vasku un viss...

Bet nu par pašu koncertu. Tā pirmā daļa pilnībā veltīta latviešu mūzikai, ieskandinot ar vecmeistara P. Vaska “Lidzenuma ainavām” klaviešu trio versijā. Kaut arī to dzirdu ne jau pirmo reizi, daudz iespaidīgāka ir oriģinālversija korim. Klavieres tomēr nespēj aizvietot visbrīnišķīgāko instrumentu – cilvēka balsi. Tā ir bieži sastopama prakse vairāk nekā piecu gadu laikā, kad komponisti pārstrādā savus darbus citam sastāvam. Rezultāti bieži vien ir dažādi. Piemēram, P. Vaska *CANTO DI FORZA* čellistu ansamblim pārlicina mazāk nekā transkripcija ērģelēm. At-

skaņojums kopumā bija veiksmīgs. Klaviešu kvalitātes dēļ (pianiste Poline Senē ir lieliska!) skaņdarbs ieguva nedaudz barokālus vaibstus. Turpinājumā divi speciāli pasūtīti darbi. Viņās paaudzes komponiste Indra Riše un jaunākās paaudzes pārstāvis, P. Vaska kādreizējais

Spēlē trio *Sōra* // Foto: Guntis Lēmanis

LILITA KRŪZE

Gērnsijas Latviešu asociācijas (GLA) labie darbi turpinās. Šoreiz tās biedri palīdzēja nelaimē nonākušajam Boļislavam Kraupšam no Rēzeknes rajona Aglonas novada, ziedojot €400. Fiziskais attālums mūsu laikos vairs nav šķērslis būt tuvam ar savām istajām mājām, Latviju. Kad GLA biedri internetā izlasīja par notikušo traģēdiju Aglonas novadā, tika pieņemts vienbalsīgs lēmums palīdzēt. GLA labdarības darba koordinatore Silvija Kukuļe operatīvi sazinājās ar pārvadātāju firmu *PaK it*, kas ziedoto naudas summu nogādāja Latvijā. Savukārt Latvijas mūzikas grupas *Baltie lāči* dalībnieki Andris Baltacis un Aldis Kise tikās ar traģēdijā cietušo Boļislavu Kraupšu un palīdzēja Rēzeknē iegādāties būvniecībā nepieciešamās lietas.

Informācijai – naktī uz 13. jūniju saimniecībā Aglonas novadā izcēlās apjomīgs ugunsgrēks,

DIEVS MĪL ŠO VIETU

skolnieks E. Dārziņa mūzikas skolā Platons Buravickis – abi labāki skaņraži nekā oratori – savu darbu komentētāji. I. Rišes “Putnatorija – no gaismas līdz gaismai” rakstīta ne bez Olivjē Mesiāna ietekmes, kuŗš iespējams arī P. Vasku. Komponistes komentārs: “...Daba nav tikai miers, skaistums un līdzsvars. Daba ir mūsu lielais skolotājs. Daba māca piederību, pašizliedzīgas rūpes un mīlestību. Daba māca Cīņu par izdzīvošanu un Cīņu arī par savu zemi. Ieklausīsimies tajā!”

Diezgan lakoniskā kompozīcija sastāv no trim daļām, iespējams, pirmajā derētu vai nu nelieli isinājumi, vai arī lielāka ritmiska dažādība. Šā aspekta pietrūkst ciņas attēlojumā, kas ritmikā nav radikālāks par 19. gs. traktējumu. Vispār liekas, ka latviešu mūzikā (nacionālā mentalitātē?) tāds izteiksmes līdzeklis kā ritms ir daļēji aizmirsts. Vai tad tiešām no Stravinska, Bartoka, Prokofjeva, Mesiāna nav iespējams kaut ko aizgūt?

Atšķirīga skaņu pasaule ar impresionisma pieskaņu sastopama Platona Buravicka opusā “Debesziedu aromāts”. Lūk, tā programma autora izklāstā: “Stāsts par vasaru, cerīgiem un siltumu. Par mīlestību un vasaras vēja maigumu. Vasara ir tāds laiks, kad augstās debesis pienāk mums tuvāk. Šo laiku obligāti ir jāatstāj sev, katru reizi, kad tas atnāk, jāpieraksta, jāfiksē, jāzieda kaut kas spilgts, lai pēc tam atcerētos! Tagad ir debessziedu laiks.” 21. gs. netipisks poētiskums, kāds tiešām vajadzīgs dvēseles spirdzinājumam pēc dominējošā racionālā konstruktīvisma. Iespējams, ka kulminācija temperamentīgo meiteņu sniegumā bija pārāk spēcīga. Efektīgs bija pēkšņais negaidītais nobeigums – sapnis pārtrūka. Tā bija koncerta pirmā, latviskā daļa. Te vairākkārt varēja dzirdēt ansambļa nosaukuma *Sōra* semantisko jēgu (Amerikas indiāņu valodā vārds nozīmē putnu, kuŗš dzied, ceļoties spārnos).

Otrajā daļā tika atskaņots 1914. gadā komponētais franču skaņraža Morisa Ravēla “Trio viens” no gadsimta kamermūzikas šedevriem. Tas radīts laikā, kad sabruka ilgi lolotie ideāli par laimi, harmoniju, un tas atspoguļojas mūzikā, it īpaši 3. daļā “Pasakalja” ar tās komponistam kopumā neraksturīgu traģiku. Atskaņojumā valdzināja sevišķa ritmiskā disciplīna, attīstības loģika, perfekts ansamblis par spīti klaviešu kvalitātei – tas tomēr nav koncertinstruments. Bija jūtams, ka šī mūzika meitenēm ir asinīs.

Brīnišķīgs vakars, jauka, gandrīz intīma gaisotne un mākslas valdzinājums.

Palīdzība ugunsgrēkā cietušajam

kuŗa rezultātā dega koka vienstāvu dzīvojamā ēka, vienstāvu saimniecības ēka, divas mūra saimniecības ēkas, pirts, kūts, nojume, malkas šķūnis, divi traktori, malka, siens un sadzi-

ves lietas. Ugunsgrēkā Boļislavs zaudēja visu, ko paša rokām bija uzcelis kopā ar tēvu. Pašlaik puisis ir apmeties pie savas līgavas, bet viņa plāns ir paša spēkiem uzcelt jaunu dzīvojamo māju.

Sabiedrības integrācijas fonds

Publikācijas šai numurā sagatavotas ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Veltījums Latvijas simtgadei – Nacionālās enciklopēdijas šķirklī

Īpašs veltījums Latvijas simtgadei ir Nacionālās enciklopēdijas veidošana. Darbs sācies pirms trim gadiem, un plānots, ka nākamā gada nogalē ceļu pie lasītājiem sāks gan enciklopēdijas elektroniskā versija, gan speciāls Latvijai veltīts sējums drukātā formātā. Elektroniskajai versijai sagatavoti jau aptuveni 400 šķirklī.

Nacionālo enciklopēdiju veido septiņu cilvēku komanda galvenā redaktora Valtera Ščerbinska (*at-tēlā*) vadībā sadarbībā ar visdažādāko jomu speciālistiem. Mērķis ir radīt universālu un uzticamu zināšanu datu bāzi latviešu valodā, ko varētu nemitīgi pilnveidot un papildināt. Nacionālās enciklopēdijas redakcija ir Nacionālās bibliotēkas struktūrvienība un arī darbojas bibliotēkas ēkā. Galvenā redaktora Valtera Ščerbinska kabinetā pie sienas ir milzīga pasaules karte, kas, kā viņš stāsta, gan tīri praktiski palīdz saprast ģeogrāfiskos akcentus, gan reizē kalpo arī kā simbols. “Pasaules karte savā ziņā simbolizē to, ka tā ir universāla enciklopēdija, kurā būs informācija ne tikai par Latviju, bet par visu pasauli. Būtbūt tas mūsu mērķis ir sniegt latviešu valodā latviešiem informācijas resursu par dažādām pasaules norisēm,” saka Valters Ščerbinskis. Šāda universāla enciklopēdija Latvijā top pēc 30 gadu pauzes, iepriekšējā izdota kā Latvijas padomju enciklopēdija pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados. Šobrīd Nacionālās enciklopēdijas elektroniskajai versijai sagatavoti aptuveni 400 šķirklī, ko redaktori izveido no dažādu jomu speciālistu iesūtītajiem rakstiem.

Valters Ščerbinskis demonstrē elektronisko vidi. Izvēlamies šķirklī, kas pirmais piesaista uzmanību, un tā ir – ārpusgalaktiku astronomija. “Tātad šeit redzams autora vārds – Dainis Draviņš. Nevienš no šiem rakstiem nebūs anonims. Tad tālāk ir pats teksts, kas veidots pēc noteiktas tipveida shēmas. Tad šeit pašā tekstā ir atzīmētas vietas, uz kurām būs saites, tālāk meklējot. Jo elektroniskā versija, līdzīgi kā jebkura cita enciklopēdija, piedāvā priekšrocību, ka jūs varat ātri no viena interesējoša vārda pārlēkt uz citu,” stāsta Ščerbinskis. Pēc līdzīga principa veidoti arī pārējie šķirklī, veltīti vēsturei, arhitektūrai, reliģijai, kino un neskaitāmām citām jomām. Šī universālā enciklopēdija arī lasītājiem būs pieejama elektroniskā formātā, tās pamatversiju internetā izvietos nākamā gada nogalē, taču tā nepārtraukti tiks papildināta.

Pa vēsturisko Baltijas ceļa maršrutu sūtīs valsts simtgades kūkas

Tuvojoties Latvijas simtgadei, Latvijas Institūts ar īpašu akciju

grib sveikt arī mūsu Baltijas kaimiņvalstis un Somiju, kam pa vēsturisko Baltijas ceļa maršrutu sūtīs svētku kūkas.

Baltijas ceļš 1989. gada 23. augustā

Tieši kopā ar Baltijas kaimiņiem mūsu cilvēki 1989. gada 23. augustā nostājās plecu pie pleca, lai cauri Latvijai, Lietuvai un Igaunijai izveidotu *Baltijas ceļu*. Tagad pa šo pašu ceļu uz Tallinu, Viļņu un Helsinkiem Latvija sūtīs saviem kaimiņiem kūkas. Kūku ceļojums pa vēsturisko *Baltijas ceļa* maršrutu tiks iemūžināts video, kas vēlāk pārtaps neparastā apsvējumā mūsu kaimiņu tautām viņu valstu simtgadēs. Lai kopīgi radītu šo video sveicienu, ikviens tiek aicināts iesaistīties Baltijas simtgades ceļā. Kūku pieturas punktu saraksts un pieteikšanās forma pieejama speciāli izveidotajā mājaslapā www.baltijassimgadesceļš.lv.

Liepājā atklāta izstāde “Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai”

Augustā, kad tiek pieminēta Baltijas valstu brīvībai tik nozīmīgā vēsturiskā akcija *Baltijas ceļš*, festivāla *Via Baltica* organizatori aicina ne tikai uz koncertiem, bet arī uz kino un izstādēm. Liepājas muzeja filiālē “Liepāja okupāciju režīmos” no 4. līdz 31. augustam apskatāma Latvijas Okupācijas muzeja izveidotā ceļojošā izstāde “Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai”.

Izstādes dokumenti, fotografijas un teksti atspoguļo Latvijas valsts un tautas likteņgaitas, sākot ar neatkarīgas valsts proklamēšanu, cauri brīvības zaudēšanai un divu totalitāro režīmu okupācijām līdz neatkarības atgūšanai. Izstāde “Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai” ietver arī muzeja skatījumu uz Otrā pasaules kara traģiskajiem notikumiem Latvijā. Izstāde apceļojusi gandrīz visus Latvijas novadus, kā arī eksponēta Lietuvā, Igaunijā, Moldovā un Ukrainā. Festivāla organizatori izstādi īpaši aicina apmeklēt skolas vecuma jauniešus. Izstādes veidotāji ir sagatavojuši skolēna darba lapu. Atbilžu meklēšana uz darba lapā iekļautajiem jautājumiem palīdzēs iepazīties ar izstādes saturu. Izstāde notiek ar Latvijas Okupācijas muzeja un Liepājas muzeja filiāles “Liepāja okupāciju režīmos” atbalstu.

ASV viceprezidents: “Mēs esam kopā ar jums.”

ASV viceprezidents Maiks Penss bija ieradies Igaunijā uz tikšanos ar Baltijas valstu prezidentiem. Penss kopā ar Igaunijas prezidentu Kersti Kaljulaidu piedalījās apaļā galda diskusijā par kibertechnoloģijām un inovācijām, bet pēc tam notika tikšanās ar visu trīs Baltijas valstu prezidentiem – Kersti Kaljulaidu, Latvijas prezidentu

Raimonu Vējoni un Lietuvas valsts galvu Daļu Gribauskaiti.

Savā uzrunā Maiks Penss teica: “Man ir liela privilēģija būt šeit un nodot jums ļoti vienkāršu vēstījumu no Amerikas Savienoto Valstu prezidenta Donaldā Trampa. Prezidents mani šeit atsūtīja, lai es pateiktu – mēs esam ar jums. Mēs esam kopā ar Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tautām un valstīm. Un mēs vienmēr būsime kopā. Prezidenta Donaldā Trampa vadībā Amerika noraida jebkādu mēģinājumu izmantot spēku, draudus, iebiedēšanu vai ļaunprātīgu ietekmēšanu, kas būtu vērsta pret Baltijas valstīm vai jebkuru mūsu sabiedroto NATO,” sacīja Penss.

Latvijas prezidents Raimonds Vējonis, Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaitē, Igaunijas prezidentē Kersti Kaljulaidā, ASV viceprezidents Maiks Penss tikšanās laikā // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Runājot par NATO plašākā kontekstā, ASV viceprezidents norādīja, ka pašlaik lielākais drauds ir Krievijas agresija un ka spēcīga un vienota Ziemeļatlantijas aliansē patlaban ir nepieciešamā nekā jebkad kopš komunistu sistēmas sabrukuma pirms ceturtdaļgadsimta. “Un šodien nav lielāku draudu kā agresijas spektrs no jūsu neprognozējamā kaimiņa austrumos,” uzsvēra Penss. “Šobrīd Krievija turpina meklēt iespējas mainīt starptautiskās robežas ar spēku, graut suverēnu valstu demokrātijas un šķelt Eiropas brīvās nācijas, nostādot tās citu pret citu,” sacīja ASV viceprezidents. Penss teica, ka Krievijas lēmums, ka līdz 1. septembrim Krievija ir jāatstāj 755 ASV diplomātiem, “netraucēs Savienoto Valstu apņēmībai iestāties par mūsu drošību, mūsu sabiedroto drošību un brīvību mīlošo nāciju drošību visā pasaulē”. “Prezidenta Donaldā Trampa vadībā ASV stingri atbalsta NATO līguma 5. pantā izteikto kopīgās aizsardzības solījumu, ka uzbrukums vienam no mums ir uzbrukums mums visiem,” uzsvēra ASV viceprezidents.

“Šodien saikne starp Baltijas valstīm – Igauniju, Latviju un Lietuvu – ir Savienotajam Valstīm ir spēcīga. Un esmu pārliecināts, ka prezidenta Donaldā Trampa vadībā un to prezidentu vadībā, kuri šeit sapulcējušies, laikam ejot, mūsu saikne kļūs vēl stiprāka,” teica Penss.

“ASV un Baltijas valstis ir gatavas paplašināt stratēģiskās partnerattiecības drošības jomā. Mēs apspriedām veidus, kā stiprināt sadarbību Baltijas valstu pretgaisa aizsardzībā, hibrido draudu un

informātīvās vides apdraudējuma novēršanā,” uzsvēra Valsts prezidents Raimonds Vējonis pēc Tallinā notikušās Baltijas valstu prezidentu un ASV viceprezidenta Maika Pensa tikšanās.

Maiks Penss sarunā ar Valsts prezidentu Raimonu Vējoni

Valsts prezidents norādīja, ka ASV ir Baltijas valstu ciešākais stratēģiskais partneris, kas līdz ar NATO veido reģiona kopējās drošības stūrakmeni. Pēdējo sešu mēnešu laikā ASV un Baltijas valstu politiskais dialogs ir sasniegjis vēl nepieredzētu intensitāti. “Visas tikšanās, tai skaitā nupat notikušās, dod mums pārliecību par ASV nemainīgo uzticību NATO un gatavību aizstāvēt Baltijas valstis. Mēs ļoti augstu novērtējam ASV pastāvīgo militāro klātbūtni Baltijā, kā arī Savienoto Valstu apņemšanos 2018. gadā ievērojami palielināt finansējumu Eiropas aizsardzībai, kas veicinās NATO Alianses atturēšanas spējas,” teica Raimonds Vējonis. Valsts prezidents apliecināja, ka Latvija no savas puses pildīs solījumu palielināt izdevumus valsts aizsardzībai līdz 2% no IKP jau nākamajā gadā.

Baltijas valstu un ASV viceprezidenta tikšanās laikā tika apspriesta arī sadarbība ekonomikā. Valsts prezidents apsveica ASV gatavību sākt sašķidrinātās dabas gāzes eksportu uz Baltijas un Centrālās Eiropas valstīm, kas stiprinātu reģiona enerģētisko drošību, diversificējot enerģijas piegāžu avotus. Raimonds Vējonis arī uzsvēra, ka ir jāizmanto iespējas paplašināt Latvijas un ASV ekonomisko sadarbību, jo šobrīd ir gan piemēri veiksmīgām ASV investīcijām Latvijā, piemēram, banku jomā, gan aizvien vairāk Latvijas uzņēmēju plāno attīstīt biznesa projektus ASV. Liels potenciāls ir sadarbībai moderno tehnoloģiju un IT jomā.

ASV kongresmeņi apstiprina stingru atbalstu Latvijas drošībai

Latvijā uzturējās ASV kongresa Pārstāvju palātas Bruņoto spēku komitejas delegācija – Džo Vilsons (*Joe Wilson*), Madeleine Bordalo (*Madeleine Bordallo*), Pols Kuks (*Paul Cook*), Džons Garamendi (*John Garamendi*), Džekija Valorski (*Jackie Walorski*). Vizīte Latvijā notika plašāka reģionāla apmeklējuma ietvaros. Latvijā kongresmeņiem noritēja tikšanās ar Saeimas priekšsēdi un deputātiem, aizsardzības ministru. Kongresmeņi apmeklēja Lielvārdes militāro bāzi.

Arlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs tikās ar Amerikas Savienoto Valstu kongresmeņu delegāciju, lai pārrunātu Latvijas un ASV stratēģisko

partnerību drošības un aizsardzības jomā, transatlantiskās attiecības, kā arī reģionālās drošības jautājumus.

ASV kongresmeņu delegācija

Sarunas laikā Pildegovičs uzsvēra ASV administrācijas un kongresa atbalsta svarīgo nozīmi Latvijas drošības interesēs un aicināja ASV saglabāt militāro klātbūtni Latvijā. Pildegovičs vēlreiz apliecināja, ka Latvija no savas puses ir gatava sniegt savu ieguldījumu drošības stiprināšanā, nodrošinot aizsardzības budžeta pieaugumu līdz 2% no iekšzemes kopprodukta 2018. gadā.

ASV kongresmeņi apstiprināja stingru atbalstu Latvijas drošībai. Ļoti skaidri un tieši šo pašu ziņu Baltijas valstīm bija paudis ASV viceprezidents Maiks Penss (*Mike Pence*), tiekoties ar Latvijas, Lietuvas un Igaunijas prezidentiem Tallinā 31. jūlijā. ASV kongresmeņi atzinīgi novērtēja Latvijas paveikto valsts attīstībā, kas paver Latvijai labas iespējas nodot tālāk šo vērtīgo pieredzi valstīm, kurās vēl ir tikai sākušās reformu īstenošanas procesu. Pildegovičs aicināja ASV kongresu turpināt atbalstīt attīstības sadarbības programmas ar Austrumu partnerības un Centrālās Eiropas reģiona valstīm. Latvija ir ieinteresēta turpināt līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar ASV attīstības sadarbībā. Tikšanās laikā tika pārrunātas Latvijas un ASV sadarbības iespējas hibridkaļa apdraudējuma novēršanā, enerģētiskās drošības jomā, kā arī ekonomiskās sadarbības un tirdzniecisko kontaktu aktīvizēšanā.

Ar ASV kongresmeņiem pārrunā divpusējo sadarbību aizsardzības jomā

Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, tiekoties ar ASV kongresmeņu delegāciju, pārrunāja Latvijas un ASV divpusējo sadarbību aizsardzības jomā, reģionālās drošības aktualitātes un izaicinājumus, kā arī ASV klātbūtnes nozīmi Baltijas reģiona drošības stiprināšanā.

Delegācijas sastāvā vizītē Latvijā bija ieradušies Bruņoto spēku gatavības apakškomitejas pārstāvji, kuri darbojas Budžeta, Infrastruktūras, Bruņoto spēku, Starptautiskā attiecību, Enerģētiskās un dabas resursu komitejās. Delegācijas vadītājs – senātors Džo Vilsons – pārstāv Starptautisko attiecību, Izglītības un Bruņoto spēku komiteju. Bruņoto spēku komiteja pārrauga Pentagona uzdevumu īstenošanu, militāro darbību veikšanu, ASV Aizsardzības departamentu aģentūras, to budžetu un politiku.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Augustā skauti un gaidas svin kustības simtgadi Latvijā nometnē “Simtgades ugunsurs”

Latviešu skautiem un gaidām šis gads ir īpaši nozīmīgs, jo tieši pirms simt gadiem skautisms ienāca Latvijas teritorijā un šeit sāka veidoties pirmie skautu pulciņi. Tam par godu latviešu skauti un gaidas no visas pasaules vienosies latviešu skautisma simtgades svinībās lielajā nometnē “Simtgades ugunsurs”, kas norisinās no 6. līdz 12. augustam Lubānas rajonā.

Ši ir lielākā latviešu skautu nometne pēdējo 15 gadu laikā, kas pulcē vienū vietējos un 450 dalībniekus. Nometnē līdztekus Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas pārstāvjiem piedalās arī Latviešu skautu un gaidu kustības pārstāvji no Kanadas, Austrālijas un ASV, kā arī skauti un gaidas no Baltkrievijas un Francijas. Skauti un gaidas nometnē apgūst jaunas un nostiprinās esošās āra dzīves iemaņas, piedalās radošās darbnīcās, tiekas ugunsкура vakaros, dziesmās un piedzīvojumos veido jaunas draudzības saites un stiprina skautisma garu.

Septembrī Palangā svinēs Baltu vienības dienu

Veicinot Lietuvas un Latvijas draudzību un svinot Baltu vienības dienu, 23. septembrī Palangā norisināsies plaša kultūras programma, aģentūru LETA informēja Palangas Kultūras un Jaunatnes centrā. Sāds sarīkojums notiek katru gadu kādā no Lietuvas vai Latvijas pilsētām, bet Palangā tas notiks pirmo reizi. Programma piedāvās aktivitātes gan pieaugušajiem, gan bērniem. Svētki iesāksies ar dalībnieku gājienu, bet pēc tam sekos oficiālā svētku atklāšana ar svinīgu Lietuvas un Latvijas karogu pacelšanu, abu valstu himnu dziedāšanu un amatpersonu apsveikuma runām, skaidro centrā. Svinīgajā atklāšanas ceremonijā uzstāsies abu valstu ārlietu ministriju Diplomātiskie korpi un Palangas pūtēju orķestris. Paralleli darbosies “Baltu vienības tirgus”, kurā varēs aplūkot gan Lietuvas, gan Latvijas gleznotāju izstādes, kā arī iegādāties mājrāzotāju labumus. Savukārt “Barbekju” sacensībās būs iespēja nogaršot dažādus ēdienus. Tikšanās programmu papildinās kultūras tūrisma forums “Baltu ceļš”, Lietuvas un Latvijas deju un folkmužikas kopu koncerti un citas aktivitātes.

Jauni perspektīvi virsnieki

Nacionālie bruņotie spēki (NBS) kļuvi bagātāki ar vairākiem perspektīviem virsniekiem – zemes-sargiem. Virsnieka pirmās dienesta pakāpes – leitnanta – zīmotes saņēmuši 14 zemessargi. Šāda iespēja ir kopš jūlija, kad spēkā stājās grozījumi Zemessardzes likumā, kas nosaka, ka zemessargam, ja iegūta vismaz vidējā izglītība un ir sekmīgi pabeigts Zemessardzes vada komandiera kurss, piešķir leitnanta dienesta pakāpi.

Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis sveic jaunus virsniekus // Foto: Latvijas armija

“Man ir milzīgs gandarījums, ka Nacionālie bruņotie spēki kļūst bagātāki ar 14 perspektīviem virsniekiem – zemessargiem, kuri jau ilgstoši un mērķtiecīgi tiekušies kļūt par Latvijas virsniekiem Zemessardzē. Esmu pārliecināts, ka jūsu devums būs milzīgs un tā mēs nodrošināsim augstu kvalitāti un profesionālītāti gan Zemessardzē kopumā, gan katrā bataljonā. Paldies jums par izlēmību un uzdrošināšanos,” sacīja Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš. “Augsti motivēti, profesionāli sagatavoti un apmācīti zemessargi ir piemērs mums visiem un uzskatāms apliecinājums sabiedrības aktīvai līdzatbildībai un iesaistei mūsu valsts aizsardzībā,” norādīja bruņoto spēku komandieris.

Rīgā pirmo reizi ierodas Ķīnas Tautas Republikas karakuģi

Rīgas vicemērs Andris Ameriks tikās ar Ķīnas Tautas Republikas Dienvidu flotes komandiera vietnieku, admirāli Ju Manjiangu. Ši ir pirmā reize pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, kad Rīgā, atsaucoties Latvijas Aizsardzības ministrijas aicinājumam, viesojas Ķīnas Tautas Republikas flotes karakuģi.

Tikšanās notika ļoti draudzīgi un konstruktīvi gaisotnē, piedaloties Ķīnas Tautas Republikas vēstniekam un admirāli pavadošajai komandai. Sarunas laikā norādīja Andris Ameriks: “Man ir bijušas daudzas tikšanās ar Ķīnas uzņēmēju un politiķu delegācijām, bet militārpersonas Rīgas domē ir pirmo reizi. Tas tikai apliecina Latvijas un Ķīnas attiecību stiprumu un augsto savstarpējo uzticības pakāpi.”

Turpinās akcija “Top Latvijas Likteņdārzs”

LIKTEŅDĀRZS –
TAUTAS DĀVANA LATVIJAI

Ši gada Latvijas Televīzijas, nodibinājuma “Kokneses fonds” un laikraksta *Latvijas Avīze* ziedojumu akcijā “Top Latvijas Likteņdārzs. Stāsti par vectēviem” no jūnija sākuma līdz 31. jūlijam Likteņdārza darbu turpināšanai tika savākti 50 045 eiro. “Cilvēku atbalsts vēlreiz apliecina, cik nozīmīga Likteņdārza ideja ir daudziem Latvijas iedzīvotājiem un latviešiem visā plašajā pasaulē. Šogad Likteņdārzā plānots vēl daudz darbu un sarīkojumu – turpināsim daudzfunkcionālās sabiedriskās ēkas, Lielā kalna būvniecības un draugu alejas iebūvēšanas darbus un ar Rotari klubu atbalstu izbūvēsim vienu no amfiteātra tiltiem. Likteņdārza svinīgais atklāšanas sarīkojums iecerēts Latvijas simtgades svētku programmā – nākamajā gadā, taču dārzs arī turpmāk būs jāuztur un jāattīsta par skaistu vietu, kur pulcēties gan atceres, gan svētku dienās, kur doties pastaigās ar ģimenēm un ko rādīt mūsu zemes viesiem,” norāda “Kokneses fonda” valdes priekšsēde Valda Auziņa. Šogad akcijas laikā pirmo reizi bija iespēja ziedot ar *Mobilly* telefonu. Tradicionāli darbojās ziedojumu tālrunis, un cilvēki izmantoja iespējas ziedot uz norēķinu kontu, *PayPal* un arī Likteņdārzā uz vietas. Šajā laikā Likteņdārza draugu alejai www.draugiem.lv tika reģistrēti arī 1318 bruņakmeņi, kas veido aptuveni trīs metrus no ceļa.

Liela veiksmē arheologiem pie Burtnieka

Arheoloģiskajos izrakumos Riņņukalna akmens laikmeta apmetnē pie Salacas iztekas no Burtnieku ezera atklāts sens zvejnieka apbedījums, informēja Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta vadošais pētnieks Valdis Bērziņš.

Aizgājējam kapā līdzī doti zivju maltīte, par ko liecina zivju kaulu slānītis ap mirušā galvaskausu. Zināms, ka senatnē šī bija īpaši izdevīga vieta zvejai, kā arī upes gliemeņu vākšanai, jo apmetnē uzkrājušās toreizējo iedzīvotāju pārtikas paliekas – galvenokārt zivju kauli un saldūdens gliemeņu čaulas. Zivju ievietošana kapā savukārt liekot domāt, ka zvejai bija nozīmīga vieta arī seno ezera piekrastes iedzīvotāju rituālos un pasaules skatījumā. Arheologi pašlaik pēti apmetnes dziļākos slāņus, lai noskaidrotu, kad cilvēki pirmoreiz apmetās šajā vietā un kā laika gaitā mainījās viņu dzīvesveids. Taču izrakumos uziet neskartu apbedījumu esot neērta veiksmē.

Krievijā apglabā Otrajā pasaules karā kritušos latviešu karavīrus

Vārdi joprojām nav zināmi, taču viņi beidzot atdusēsies kapavietā

ar baltiem krustiem. Krievijā atrasti un apbedīti desmit latviešu karavīri, kuri krita Otrajā pasaules karā. Viņi bija iesaukti Sarkanās armijas rindās, bet viņiem visiem mugurā bija Latvijas armijas formastērps. Karam sākoties, padomju vara vēl nebija paspējusi okupētās Latvijas karavīrus pārģērbt.

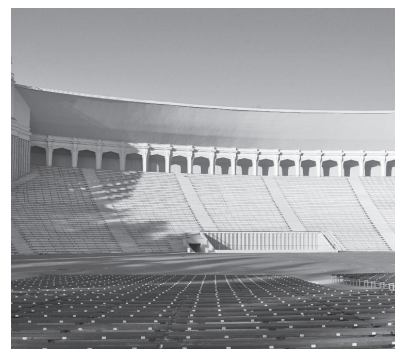
Pleskavas apgabals. Pušķina kalnu rajons. Meklēšanas vienības “Leģenda” pārstāvji atbraukuši izpētīt kādreizējās kauju vietas un apbedīt atrastos latviešu karavīrus. “Leģendas” sadarbības partneri Krievijā iepriekš atrada astoņu latviešu karavīru mirstīgās atliekas. Šoreiz atrada vēl divus. Visi bija Latvijas armijas formastērpos. “Ja mūsu sadarbības partneri Krievijā nebūtu tik profesionāli, viņi karavīrus būtu pierakstījuši vāciešiem. Jo latvieši tajā momentā valkāja vācu Pirmā pasaules kara bruņu cepures galvā. Bet viņi secināja, ka tie nav vācieši, bet gan Sarkanās armijas 24. teritoriālais korpuss, kas tika formēts no latviešu karavīriem,” stāstīja meklēšanas vienības “Leģenda” pārstāvis Viktors Duks.

Vai “oligarchu lietas” materiālus publiskos?

Tā dēvētās “oligarchu lietas” materiālus, aizklājot sensitīvo informāciju, varētu publiskot, pieņemot speciālu likumu, 8. jūlijā parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē norādīja deputāts Andrejs Judins (*Vienotība*). Uz Judina vaicājumu par iespēju publiskot šos materiālus KNAB vadītājs Jekabs Straume norādīja, ka būtu publiskojama vai nu visa informācija, vai arī materiāli nebūtu publiskojami. Publiskošanas gadījumā nepieciešams, lai tā nestu pilnīgu, nevis fragmentāru skaidrību. Prokurors Māris Leja norādīja, ka, lai publiskotu šos materiālus, jāveic grozījumi Kriminālprocesa likumā. Tomēr Judins norādīja, ka tas nebūtu nepieciešams, ja tiktu pieņemts speciāls likums.

KNAB nolēmis nesākt kriminālprocesu par zemkopības ministra Jāņa Dūklava (ZZS), iespējams, nedeklarēto īpašumu Rīgas brīvostā.

Mežaparka estrādes akustika atzīta par labu

Eksperti no Vācijas, kas bija pieaicināti apspriest Mežaparka Lielās estrādes akustikas kvalitāti, to atzinuši par labu un architektu iecerētā estrādes arhitektūra nebūs jāmaina, ziņo laikraksts *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Lai nodrošinātu kvalitātīvu skanējumu, Lielās estrādes pārsegums kupola formā nav jāpārveido, bet jāatrod tāds materiāls, lai vienlīdz labi skanētu gan koru mūzika, gan klasiskā mūzika, gan popmūzika – tāds ir

Vācijas akustiku secinājums par mūzikālās gradācijas robežām Mežaparkā. Firms *Muller-BBM* eksperti atzinuši, ka šis ir interesants projekts, kurā uzaicināti konsultēt par akustikas kvalitāti. Viņu secinājums ir Rīgai glaimojošs un intriģējošs atrast tādu materiālu estrādes gliemežvāka formas pārsegumam jeb membrānai, lai tas apmierinātu dažādu mūzikas žanru gardēžus. Pagaidām nevar pateikt, kāds tas būs. Membrānas materiāls vispirms jātestē laboratorijā, lai saprastu tā uzvedību, un tādas iespējas Rīgā ir. Kordirģents Romāns Vanags priecājas, ka notiek profesionāla saruna par skatuves aprīkojumu, jo kvalitatīvs skanējums nepieciešams ne tikai mūziķiem, izpildītājiem, koristiem, bet arī klausītājiem.

Gidons Krēmers uzstāsies Barišņikova Mākslas centrā Ņujorkā

1. novembrī viens no slavenākajiem Latvijas un Vācijas vijolniekiem un diriģentiem, jauniešu kamerkoļa *Kremerata* dibinātājs un māksliniecisks vadītājs Gidons Krēmers uzstāsies Barišņikova Mākslas centrā (*Baryshnikov Arts Center*), Ņujorkā.

Gidons Krēmers

Piemineklis baletdejoņam un choreografam Alfrēdam Spuram

7. augustā Rīgas I Meža kapos, Alfrēdu dienā, atklāja pieminekli baletdejoņam, choreografam un Tautas deju ansambļa *Dancis* bijušajam māksliniecisks vadītājam Alfrēdam Spuram.

Pieminekli Alfrēdam Spuram veidojis tēlnieks Ivars Miķelsons. Tas ataino Spuras divas mūža milestības – baletu un tautasdeju. Piemineklis tapis par A. Spuras laika deju deju un viņa talanta cienītāju ziedojumiem.

Alfrēds Spura, izcils Latvijas Nacionālā baleta mākslinieks, vadīja Latvijas Universitātes Tautas deju ansambli *Dancis* no 1968. līdz 1985. gadam. Viņš *Dancim* deva dvēseliski dziļus un unikālas dejas: “Zemes bērni”, “Atmoda”, “Metņu polka”, “Es par bēdu nebēdāju”, “Spēlējiet, spēlmaņi”, “Es nenācu šai vietā”, “Manai Dzimtenei” un citas. Alfrēds Spura bija Deju svētku virsvadītājs, vēlāk – goda virsvadītājs.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Telavivas krievvalodīgajā portālā *vesty.co.il* ārsts un rakstnieks Michails Knižniks paudis savu neapmierinātību ar to, ka š. g. jūlijā Izraēlas parlaments apstiprinājis likumu, kas nosaka, ka 9. maijs ir viens no valsts svētkiem Izraēlā.

Šai gadījumā, liek saprast M. Knižniks, teiciens "labāk vēlu nekā nekad" neder, jo visjaunākajiem veterāniem – 1925. gadā dzimušajiem – jau pārkāpts 90 gadu sliksnis, un viņu palicis ļoti maz.

Mihails Knižniks uzsver: "Visa pasaule uzvaru Otrajā pasaules karā svin 8. maijā, kad tika parakstīts kapitulācijas akts. Devīto maiju svin Krievija, uzvēlusi sev uz muguras vēl vienu Staļina izgudrojumu, stūrgalvīgi nevēloties šķirties no Tiflissas seminārista mantojuma."

Ceturtdaļgadsimta gaitā, turpina autors, mainījušies paši šie svētki. Notiek īstas fanātisma orgijas, jaunatne NKVD uniformās, sauklis "Varam atkārtot", trakie motociklisti, kas drāžas

pāri robežām – visam tam maz kopīga ar "svētkiem ar asarām acīs" (padomju pēckara dziesma – F.G.). Tagadējā Krievijas valsts pārvērtusi svētkus par ieganstu demonstrēt muskuļu spēku un draudēt pasaulei.

Krievija, raksta Knižniks, "ir ne tikai manas valodas zeme, Čehova zeme, bet arī visai bīstama, neprognozējama valsts. Kāpēc gan mums šodien demonstratīvi jāapvienojas ar valsti, kuŗas solī attiecībā uz Izraēlu man nepatīk?"

Kad 9. maijs Izraēlā vēl nebija valsts svētki, Izraēlas pilsētu ielās ne pārāk raiti soļoja sirmgalvji, tērpušies pavisam jaunās zaldātu uniformās. Tā bija viņu privāta lieta. "Mūsu pienākums bija apliecināt viņiem savu mīlestību un pateicību", raksta Mihails Knižniks, "un neapvaicāties, no kurienes viņu galifē bikses un *gimnastjorkas* (kareivju virskrekli – F.G.). Bet pašiem sev mums šie jautājumi jāuzdod. Atvests ieceļotāju koferos? Nopirkts? Pasūtīts caur internetu? Kaut kā netica-

mi. (..) Tātad to kāds izdāļājis, tātad kāds piešķir šiem gājieniem vēlamo nozīmi, neskopodamies ar naudu. Kāds atved Georgija lentītes (..) Un tagad šī citas valsts iejaukšanās mūsu dzīvē tiks ar likumu nostiprināta."

Tīmeklī, kā jau bija sagaidāms, bija lasāmi komentāri, kas nikni šautēja Knižniku, bet bija arī ne mazums tādu, kas viņa viedoklim pievienojās.

Arī es tam pilnībā piekritu...

KĀRLIS STREIPS

Amerikas Savienoto Valstu viceprezidents Maiks Penss pagājušajā nedēļā viesojās Igaunijā, Gruzijā un Melnkalnē. Gruzīniem viesis apliecināja, ka Amerika turpina nosodīt to, ka Krievija joprojām okupē daļu no minētās valsts, kā arī to, ka Vašingtona ir kopā ar Tbilisi centienos izrauties no lielā kaimiņa ķētnām. Melnkalnieši, savukārt, no M. Pensa saņēma apgalvojumu, ka Rietumu Balkānu valstu nākotne ir saistāma ar Rietumiem, viņš pieminēja apstākli, ka Krievija nesēn it kā mēģināja Melnkalnē sarīkot valsts apvērsumu, lai novērstu minētās valsts iestāšanos NATO. Kā zināms, Melnkalne ir viena no sešām (septiņām, ja pieskaita ne visur pasaulē atzīto Kosovu) valstīm, kādas tika izveidotas pēc bijušās Dienvidslāvijas sabrukuma pagājušā gadsimta 90. gados. Vistālāk Rietumu integrācijā tikušas Chorvātija un Slovēnija, tās abas ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalstis. Melnkalne par NATO dalībvalsti tapa šā gada jūnijā, taču tā vēl nav Eiropas Savienībā.

Mums, latviešiem, protams, būtiskākais ir tas, ko Amerikas viceprezidents pateica Tallinā. Konkrēti: "Šodien nav lielāku draudu par agresijas rēgu no jūsu neprognozējamā kaimiņa Austrumos. Krievija turpina meklēt iespējas mainīt starptautiskās robežas ar spēku, graut suverēnu valstu demokrātijas un šķelt Eiropas brīvās nācijas, nostādot tās vienu pret otru. Stipra un vienota NATO šodien ir nepieciešama vairāk nekā jebkad kopš komunisma sabrukuma pirms ceturtdaļgadsimta. Amerikas Savienotās Valstis noraida jebkādas mēģinājumus lietot spēku, draudus, iebiedēšanu vai ļaunprātīgu ietekmēšanu, kas vērsta pret Baltijas valstīm vai pret jebkuŗu no mūsu līguma sabiedrotajiem, un stingri turas pie mūsu 5. panta kolektīvās aizsardzības solījuma, ka uzbrukums vienam no mums ir uzbrukums mums visiem."

Tie nav tikai vārdi. Jau esam informējuši, ka šovasar mūsu valstī ieradās liels kontingents NATO kaŗavīru, komandas funkcijas veic kanadieši, kuŗi, starp citu, Latvijā ieradusies ar slidām un hokeja ekipējumu, cer ziemas mēnešos vismaz pāris reizi uzspēlēt. Būs interesanti – latviešiem arī hokejs patīk. Taču galvenais, protams, ir tas, ka šis spēks veic atturēšanas funkcijas, ja nu kaimiņiem uznāktu nieze mazliet pabikstīt mūsu drošību un suverēnitāti. Kā zināms, jau daudzu gadu garumā Baltijas valstu gaisa telpu monitorē NATO gaisa spēki no dažādām dalībvalstīm, teju vai katru dienu

to lidmašīnām jāpaceļas, jo Krievija bezkaunīgā kārtā turpina taranēt mūsu (un ne tikai mūsu) gaisa telpu un robežas. Nekādi nevaru saprast, kāpēc Latvijā joprojām ir "gudrinieki", kuŗi uzskata, ka būtu labāk, ja Latvija nebūtu NATO...

Amerikas viceprezidenta teiktais Igaunijā bija sevišķi svarīgs, ņemot vērā to, kas patlaban saimnieko Baltajā namā. Lasītāji atcerēsies, ka priekšvēlēšanu kampaņas laikā Donalds Tramps, starp citu, paziņoja arī, ka NATO ir novecojis jēdziens un Amerika uzņemas pārāk lielu aizsardzības lomu pasaulē. Turklāt dalīb-

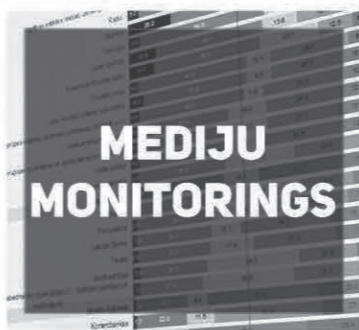
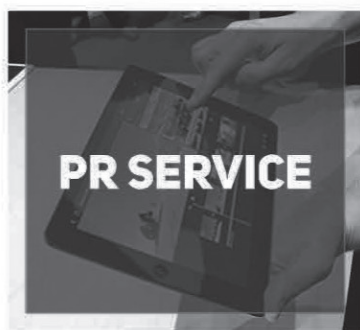
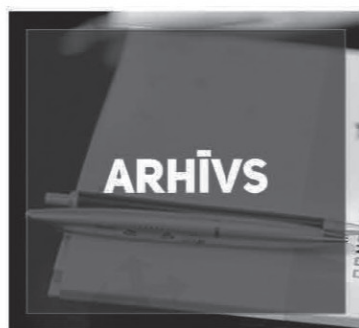
valstis ne vienmēr maksā savu pienācīgo daļu, paliekot Amerikai parādā. Te piebildīšu, ka ne visām NATO dalībvalstīm ir vienāda rocība, turklāt, ja arī katra valsts nūdien izdos norunātos divus procentus no iekšzemes kopprodukta, vienalga mazās valstis, tādas kā Baltijas valstis, maksās krietni mazāk nekā, piemēram, Vācija un Lielbritānija. Taisnības labad gan jāmin, ka, būdams Eiropā, Tramps savā uzrunā apliecināja, ka Amerika atbalsta NATO līguma 5. pantu.

Jāteic gan arī, ka ik reizi, kad Donalds Tramps nāk klajā ar kādu no saviem piepešajiem pa-

ziņojumiem, to pēc tam kādam nākas satīrīt. Tieši tā brīžiem izskatās arī viceprezidenta Pensa vizīte Igaunijā – neraugoties uz to, ko kuŗo reizi pasaka prezidents, Amerikas valsts turpina saprast, kas ir NATO un kādas ir tiesības un pienākumi tās dalībvalstīm.

Un visbeidzot – nu mēs visi zinām, ka pērn Krievija Amerikas vēlēšanās iejaucās plaši un efektīvi. Amerikas pilsoņiem nākamās nacionālās vēlēšanas būs pēc gandrīz 15 mēnešiem, un viņi noteikti negribēs dzīvot tādā valstī, kuŗā Krievija atkal var iejaukties.

Netīrumu satīrīšana

 LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

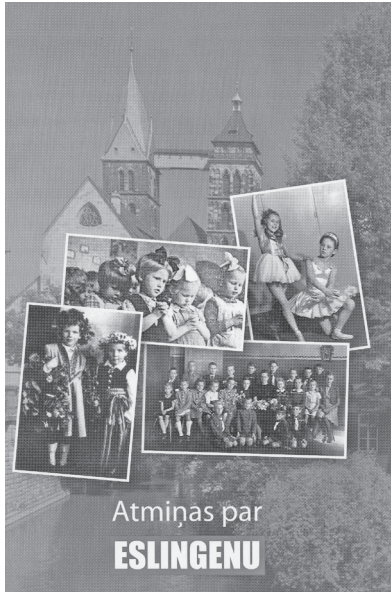

EDUARDS SILKALNS

Sentiments un pa smaidam

Atmiņas par Eslingenu, sastādītāja un redaktore Ligita Kovtuna, izdevusi SIA VESTA-LK, 2017.g., 150 lpp.

Ir divas Eslingenas. Viena ir mazpilsēta Bādenes – Virtembergas pavalstī Vācijā, netālu no Štutgartes. 1940. gadu otrā pusē šai Eslingenā izveidojās ap 6000 cilvēku stipra patvēruma vieta bēgļiem no Latvijas. Otrā Eslingena ir nosaukums mūsu gadsimta pašā sākumā tapušai dziesmuspēlei, kas ar izcilām sekmēm rādīta vispirms ASV, tad atkārtoti Latvijā, pirms pusgada arī Austrālijā. Dziesmuspēles vārds laikam būtu rakstāms pēdīnās, kamēr pilsētai pēdīņu nevajag. Nupat jūnijā “Eslingena” ar Eslingenu sastapās, kad “Eslingena” tika izrādīta pravam latviešu un cittautiešu skaitam, kas Eslingenā bija ieradies,

lai svinētu 70. gadadienu kopš tur notikušajiem Dziesmu svētkiem.

Mūsu laikrakstiem *Laiks* un *Brīvā Latvija* tuvinātais apgāds ar šo laikrakstu un vēl Latviešu kultūras biedrības *Saime* atbalstu šīs pašas 70 gadu senās pagātnes atceres sakarā izdeva nelielu brošūtu, bet saistošu un daudziem senienu fotoattēliem apgādātu grāmatu, kur, tāpat kā jūnijā dzīvē “Eslingenā” sastopas ar Eslingenu. Apmēram pirmā grāmatas trešdaļa veltīta “Eslingenai”: stāstījumiem par tās tapšanu, plašākai intervijai ar vienu no teksta autoriem, nesen aizsaulē aizgājušo Albertu Legzdiņu (otrs autors bija Andris Ritmanis, bet mūzikas autore viņa meita Lolita Ritmane), teātra vērtētāju atsauksmēm par izrādēm.

Apzinoties, cik miļš un tuvs ir “Eslingenai” temats visiem mūsdienu sirmgalviem, kas vēl paši atceras Otrā pasaules kara bēgļu nometnes, kaut toreiz vēl mamām bieži pie rokas staigādami, izrāžu vērtētāji uzmanījušies, lai viņiem neizteiktos starp slavas vārdiem arī kas negatīvi kritisks. Citiem tik tuvu un miļo, gluži kā svētumu, taču neklājas pulgot, vai ne? Kad Silvija Freinberga liek aizgrābtajam lasītājam saausīties par tādu teikuma sākumu kā “Var dažādi izjust un vērtēt izrādi”, tā tūlīt seko teikuma pavērsiens uz pozitīvo pusi: “tomēr nenoliedza-

ma vērtība ir pašai uzveduma temai” utt. (43. lpp.) Kad Viktors Hausmanis uzdrošinājies pateikt, ka “par izrādes saturisko vērtību var diskutēt”, tā tūdaļ seko vārdi: “tomēr tā aizrauj un savīļņo” utt. (49.)

Veselus trīs rakstus par Eslingenas bēgļu nometni sniegusi vēlāk uz Brazīliju izceļojusi Zinta Mekša Kūlīte. Viņa Eslingenā bijusi vēl tikai pamatskolniece un, kaut rakstīdama daudzu gadu desmitus vēlāk, prot pieredzēto izstāstīt bērnišķīgi eklektiski, dabiski, nemāksloti. Svarīgais, nopietnais mijas ar dzīves sīkumiem. Te pastāstīts par skolasbiedra noslikšanu un bērēm, te jau par to, kā tad, kad archibīskaps Grīnbergs nācis ciemos, mamma viņam cepusi pīrāgus bez sipoliem, jo augstais garīdznieks sipolus neēdis.

Ar neatslābušu interesi izēdies cauri gaŗakas rakstītāju rindas stiliem, gaumēm un prioritātēm, nonāku 148. lappusē pie Feliksa Kruzas 1947. gada Dziesmu svētkiem veltīta raksta *Latviešu Ziņās*:

Dziedāsim atkal par mūžam zilaļģiem Latvijas kalniem, par baltāļģiem padebešiem, kuŗiem vēlētos līdzī skriet, un par tautas senatni, kas laistās burvīgā gaismā...

Kā sauksim to: par patosu? par sentimentu? Lappuses apakšā atēlā skatāma Eslingena ziemā ar neaizsalušu Nekāras upi vai kādiem citiem ūdeņiem un ar pavīsam niecīgu sniega devu apkār-

tējos kokos. Un man tūdaļ gribas aizņemties Margaritas Kovaļevskas 1977. gadā izdotā atmiņu un stāstu krājuma *Sentiments un mazliet sniega* nosaukumu un likt to šo rindu virsrakstā. Tomēr īpaši trāpīgs virsraksts vienai grāmatas lappusei nenozīmē, ka tas tikpat labi raksturo visu grāmatu. Tāpēc ar maigu klimatu apveltītās Eslingenas nedaudzo sniegu apmainu pret smaidu.

Un ko domājat, smaidīgākais raksts iznācis emeritētajam archibīskapam Elmāram Ernstam Rozītim, kuŗš, būdams dzimis 1948. gadā, Eslingenas ziedu laikus apzinīgi vairs nepiedzīvoja, bet kas viņa dzimtajā pilsētā pēc lielā izceļošanas viņa vēl aizķērušos un palikušos latviešus atceras un var par viņiem pastāstīt. Prominentākais no visiem, protams, bija jau minētais archibīskaps Teodors Grīnbergs, kas dažreiz ticis saukts par “arkīti”. Viņš dzīvojis Roziņu ģimenei blakustrepēs. E. E. Rozītis stāsta: “Viņam ne vienmēr gāja viegli. Par neprecēšanos Dievs viņu esot pārbaudījis ar trim dāmām reizē: ar radniecī, ar mācītāja atraitni – priekšālasītāju un ar saimnieci Mariju, kuŗa man bija tā vismiļākā un par kuŗas kafiju sapņoju vēl tagad. Reiz dzirdēju radniecī saucam no pagalma: “Teodor, viņas mani nelaiž iekšā!” (108.)

Rozītis kā ar savu personību

satiksmē ar cilvēkiem, tā ar savām vieglajām rakstu rindām izklīdē dažkārt iesīkstējušos aizspriedumus, it kā garīdznieki būtu caurcaurim nopietni cilvēki, kas humoru nepazīst.

Atmiņas par Eslingenu ir no dažādiem avotiem salasīts rakstu krājums. Tā kā tas nav ne akadēmisks, ne definitīvs izdevums, nav pamata sagaidīt, ka visiem rakstiem būs uzrādīti bibliografiskie dati par to pirmpublicējumu. Lai pilnveidotu ainu par dzīvi bēgļu laikā Eslingenā, pēdējās 30 lappusēs ievietoti rakstu fragmenti no tā laika *Latviešu Ziņām*.

Grāmatas pasītes lappusē lasām: “Respektējot autorus un vēsturisko īstenību, grāmatā lietota t. s. Endzelīna pareizrakstība.” Ka teicamā apņemšanās ne tik konsekventi ieturēta, liecina kaut vai pāris pirmās rindkopas 33. lappusē.

Ja cienjamas grāmatas var šķirot gan gudrās, gan miļās, tad šī noteikti ietilpst miļo kategorijā vismaz divām cilvēku grupām: tiem, kas paši reiz dzīvojuši kādā 1940. gadu bēgļu nometnē Vācijā, ne obligāti Eslingenā vien, un tiem, kas jaunākos laikos ar baudu skatījušies mūziklu “Eslingena”. Uz viņiem grāmata izstaro kaut ko līdzīgu tai “iekšējai gaismai”, par kādu runā 94. lappusē citētais slavenais austriešu rakstnieks Stefans Cveigs.

AICINĀM PIEDALĪTIES!

Akcijā “Top Latvijas Likteņdārzs.

Stāsti par vectēviem” saziēdoti 50 045 eiro

Šā gada Latvijas Televīzijas, Kokneses fonda un laikraksta *Latvijas Avīze* ziedojumu akcijā no jūnija sākuma līdz 31. jūlijam *Likteņdārza* darbu turpināšanai savākta šī iespaidīgā naudas summa. Paldies ikvienam, kuŗš sniedza savu ārtavu vai dalījās ar stāstiem par saviem vectēviem!

Kokneses fonda valdes priekšsēde Valda Auziņa: “Cilvēku atbalsts vēlreiz apliecina, cik nozīmīga *Likteņdārza* ideja ir daudziem Latvijas iedzīvotājiem un latviešiem visā plašajā pasaulē. Šogad *Likteņdārzā* plānots vēl daudz darbu un pasākumu – turpināsim daudzfunkcionālās sabiedriskās ēkas, Lielā kalna būvniecības un draugu alejas bruģēšanas darbus, ar Rotari klubū atbalstu izbūvēsim vienu no amfiteātra tiltiem. *Likteņdārza* svinīgais atklāšanas sarīkojums iecerēts Latvijas simtgades svētku laikā – nākamajā gadā, taču dārzs arī turpmāk būs jāuztur un jāattīsta par skaistu vietu, kur pulcēties gan atceres, gan svētku dienās, kur doties pastaigās ar ģimenēm un ko rādīt mūsu zemes viesiem.”

Šogad akcijas laikā pirmo reizi bija iespēja ziedot ar *Mobbily* telefonā. Tradicionāli darbojās zie-

dojumu tālrunis, un cilvēki izmantoja iespējas ziedot uz norēķinu kontu *PayPal* un arī *Likteņdārzā* uz vietas. Šajā laikā *Likteņdārza* draugu alejai www.draugiem.lv tika reģistrēti arī 1 318 bruģakmeņi, kas veido ap trīs metrus no ceļa.

Šovasar ar AS *Latvijas Gāze*, *Latt Telecom*, *Samsung Electronics Baltics* un Jaunrades fonda atbalstu tika atklāta pirmā digitālā *Likteņdārza* ekspozīcija “Liktens gāte”. To veido 12 simboliskas informātivās pieturas, kas stāsta par nozīmīgākajiem Latvijas vēs-

tures notikumiem 20. gadsimtā. Pateicoties modernajām tehnoloģijām un digitālajai ekspozīcijai, *Likteņdārzs* kļuvis vēl draudzīgāks tā apmeklētājiem. Plašākam priekšstatam attiecīgo vēstures notikumus papildina cilvēku dzīvesstāsti, kas iepazīstami mobilajās ierīcēs.

Nozīmīgu atbalstu sniegusi *Latt Telecom*, dāvinot *WiFi* ierīkošanu *Likteņdārza* un “Liktens gātes” ekspozīcijas teritorijā. Šobrīd ikvienam dārza apmeklētājam ir pieejams bezmaksas internets bez datu apjoma iero-

bežojuma, kas ļaus interaktīvā veidā iepazīt “Liktens gātes” vēstures un stāstu materiālus.

Akciju “Top Latvijas Likteņdārzs. Stāsti par vectēviem” atbalstīja arī portāls www.draugiem.lv un *Radio pieci.lv*.

Aicinām Likteņdārzu atbalstīt arī turpmāk, ziedojot uz Kokneses fonda norēķinu kontu.

Reģistrācijas numurs:

40008092535,

Konts:

LV10UNLA0050006878844,

AS “SEB banka”

Vai, izmantojot *PayPal* mājaslapā www.liktenadarzs.lv, kā arī

pasūtīnot bruģakmeni ar savu vārdu, uzvārdu vai bez tā www.draugiem.lv/liktenadarzs. Būsim pateicīgi par ikviena sniegtu ieguldījumu darba (talkas, cita veida palīdzība) vai materiālu (zeme, akmeņi) veidā.

Aicinām uz sarīkojumiem Likteņdārzā š. g. 9. septembrī “Ābolu ballē” un 18. novembrī uz saulrieta sagaidīšanu Likteņdārza amfiteātrī.

Papildu informācija:

Valda Auziņa, +371 29476146, e-pasts: valda.auzina@kokneses-fonds.lv

Polītiskais privātbizness – Latvijas valsts

Jaunās konservatīvās partijas Rīgas domes deputāte Juta Striķe par politisko krīzi, “oligarchu sarunām” un valsts nozagšanu intervijā Sallijai Benfeldei

OTRĀ SARUNA
(Pirmā saruna nr. 28)

No jūsu sacītā var secināt, ka prokuratūra labi visu zināja un nav tā, ka kriminālprocesā nekā, izņemot sarunu, nav bijis?

Protams, var neko nelasīt, var klausīties un neko nedzirdēt. Ir tā sauktā pirmstiesas izmeklēšana, kas notiek līdz tiesai, un atbildību nevar un nedrīkst skaldīt pa daļām. Tam visam, kas notiek pirms tiesas, jānotiek kopīgā darbā.

Ir neliels epizods, tā sauktā Dūklava lieta. Izlasot to, kas bija publicēts, jāsecina – vai nu zemkopības ministrs mēģinājis sarunāt sev pastarpināti piederošas zemes izdevīgu pārdošanu, vai arī viņš to apsolījis kādiem saviem paziņām. Jebkurā gadījumā tā izskatās pēc dienesta stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas, un jautājums – vai tiešām to nebija iespējams noskaidrot?

Sarunu bija daudz, gandrīz visas bija, ja tā var sacīt, šmucīgas. Mani atlauda 2013. gada beigās, pirms četriem gadiem, tādēļ godīgi jāteic, ka visas sarunas neatceros un nevaru tagad droši pateikt, kas un ko tobrīd bija pārbaudījis. Izmeklēšanas bremsēšana notika jau no paša sākuma. Mēs sākumā koncentrējāmies uz lielajiem epizodiem – *air-Baltic*, Brīvosta, Mediju nams, bet jāpārbauda bija viss. Vai tas tika izdarīts, nezinu, bet mēs visas savas darbības centāmies saskaņot ar prokuroru. Jebkurā gadījumā prokurors var pateikt, kas tika un kas netika pārbaudīts. Runājot par Dūklava epizodu, piekritu, ka ir tikai divi varianti – vai nu zeme piederēja viņam, vai viņš uzņēmās starpnieka lomu.

Šķiet, ka Latvijā nav daudz ekspertu finanču un saimnieciskajos jautājumos, kuŗi nav saistīti ar kādu politiski ekonomisko spēku. Vai KNAB neaicināja ārzemju ekspertus konsultēt un palīdzēt ar padomēm, piemēram, “oligarchu sarunu” izmeklēšanas laikā?

Protams, mums vajadzēja mācīties. Lai mēs gūtu labāku pieredzi un praksi, mēs bijām par to, ka Latvijai jāiestājas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā *OECD* (*Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD*), lai mēs pievienotos Pretkorupcijas konvencijai. Augstas klases eksperti ir Šveicē, Norvēģijā, Anglijā, ASV, pedēja laikā arī Vācijā, viņi spēj pierādīt kukuļošanu, naudas atmazgāšanu, un, protams, Latvijā tādas pieredzes nav. Kad mēs izmeklējām tā saucamo *digitālgeitu* un ģenerālprokurors bija Maizītis, viņš ļoti aktīvi piedalījās, saistījās ar citu valstu ģenerālprokuroriem, organizēja mācības gan KNAB darbiniekiem, gan prokuroriem, lai būtu vienota izpratne par šiem jautājumiem. Ne tikai KNAB, arī prokuroriem un tiesnešiem jāsaprot šīs lietas. Lai to apgūtu, ir jābūt kopīgai gribai to darīt. Nezinu, vai pie vainas ir tas, ka ģenerālprokurors Kalnmeiers, kā izskatās, nerunā angļu valodā, vai arī viņu šie jautājumi neinte-

resē, bet 2-3 gadu laikā viņš nebija ne uz vienu *OECD* sēdi, kuŗas apmeklēja citu valstu ģenerālprokurori. Oligarchu lietā viņš arī ne reizi nav sacījis, ka sazināsies ar kādu citu valsti, lai konsultētos. Viens no progresīvākajiem starptautiskajiem pretkorupcijas dokumentiem ir Anglijā, un mēs, cik nu spējām, prasījām viņu ekspertu viedokli un konsultācijas – arī kukuļošanas lietās. Kukulis ne vienmēr ir nauda, kukulis var būt arī darījums. Angļi skaidroja, ka arī mūsu likumā, pateicoties *OECD*, ir šī norma, bet ar to ir par maz, ja prokuratūra pasaka, ka tas nav kukulis. Varējām priecāties, ka mums ir taisnība un pieminēt savus ārzemju ekspertus, bet jēgas tam nebija. Bija *OECD*

mēs neesam vēl saņēmuši iesniegumu, neko vēl nedarīsim. Tas ir aizpagājušais gadsimts. Tā valsts nozagšanu nevar atklāt.

Lai sarunas ierakstītu, toreiz tika ieguldīts liels darbs, bija gan risks, gan negulētas naktis. Gribētos, lai iestādes joprojām spētu fiksēt tādas lietas un, ja vajadzīgs, ierakstīt arī kādas sarunas, tad arī būtu, ko izmeklēt. Man ir bažas, ka, kritoties izmeklēšanas kvalitātei, izmeklētāji nespēj noteikt, nedz kur tādas sarunas par valsts “sakārtošanu” notiek, nedz tās ierakstīt, nedz arī pārliecināt prokurorus un tiesnešus, ka tas ir darbs, kas jā dara. KNAB tika izveidots ne jau dažu robežsargu vai policistu dēļ, kurus var pieķert ar kukuli piecu eiro

māju, ka jaunajam KNAB priekšniekam dažās dienās ar visu nebija iespējams iepazīties, turklāt Straumes kungs bija vispirms runājis ar ģenerālprokuroru un vairāk vai mazāk atstājīja viņa viedokli. Laikam ejot, manuprāt, KNAB vadītājs iepazīsies ar visiem kriminālprocesa materiāliem un tad jau redzēs, kas būs tālāk. Pārbaudes vairākos epizodos jau ir sāktas.

Jūsu partija rikoja tautas sapulci pie Prezidenta pils, sanākušie cilvēki bija ļoti neapmierināti ar Prezidenta nostāju, jo izskatījās, ka Prezidents laipo starp tautu un pie varas esošajiem. Ko partija plāno tālāk darīt? Vai var palūgties uz to, vai notiks un kas notiks Saeimā un Prezidenta pilī?

projām tiek uzskatīts, ka latvieši ir zemnieku tauta.

Zaļo un zemnieku savienības vēlētais tagad var redzēt, ka, balsojot par Lembergu, vienlaikus viņš balso arī par *Saskaņu*. Vai vēlētaji to patiešām gribēs ieraudzīt un saprast, nezinu. Vai tiešām jebkuŗš it kā “zemnieks” ir tas, par kuŗu balso? Vai par kādu ir jābalso arī tad, ja viņš, piemēram, atbalsta Putina uzskatus, bet ir “zemnieks”?

Ziniet. *Saskaņa* joprojām nav anulējusi līgumu ar Putina partiju *Vienotā Krievija*, un tas, manuprāt, kļūst aizvien bīstamāk, jo varas agresija Krievijā pedēja laikā pieaug. Tiek apcietināti opozicionāri, cilvēki tiek izsekoti un nogalināti citās valstīs tikai tādēļ, ka iebilst Putina nostājam daudzos jautājumos. *Saskaņai* tas acimredzot šķiet normāli un nekas nav iebilstams pret sava partnera rīcību. Ir sarkanās līnijas, kuŗas nedrīkst pārkāpt. Vai sadarbība ar Putina partiju nozīmē, ka tiek atzīta Krimas okupācija? Kāda okupācija tad vēl tiks atzīta? Ar agresoru un okupantu nedrīkst sadarboties, un nekāds izdevīgums saimnieciskos darījumos nevar būt iemesls, lai draudzētos.

Atgriežoties pie jautājuma par jūsu partijas rīcību, saistībā ar “oligarchu sarunām” – vai jūsu partija rikos vēl kādu tautas sapulci vai protestus?

Mēs lemsim, ko darīt tālāk, acimredzot būs jārikojas, jo tas, kas notiek, izskatās pavisam slikti.

Pirms vēlēšanām par Rīgas domi sacijāt – mēs nākam! Esat ievēlēti, bet kopā ar pārējiem *Saskaņas* un *Amerika* partijas pretiniekiem palikāt opozīcijā. Vai mazākums var Rīgā kaut ko mainīt?

Mēs sākām ar vērsanos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā par Ušakova rīcību, samazinot opozīcijas pārstāvību domes komitejās. Tā ir patvaļa un nelikumība. Ministrija ir atzinusi, ka lēmums ir prettiesisks. Paskatīsimies, vai Nacionālā apvienība, kas vada šo ministriju, ies tālāk un rikosies.

Opozīcijā esam vienojušies par kopīgiem lēmumiem un balsojumiem, esam sadalījuši jautājumus, ar kuŗiem katra partija nodarbosies. Jaunievēlētais domes darbs ir sācies nesen, jūtam nervozitāti no Ušakova un *Amerika* puses, viņi vairs nav tik droši, ka var darīt, ko grib, kā bija iepriekšējā sasaukumā. Izskatās, ka jau tiek rūpīgi apsvērts, kuŗus “projektus” bīdīt un kuŗus tomēr apturēt. Tagad Ušakovs ir spiests pats piedalīties komiteju sēdēs, jo citādi var pietrūkt balsu vairākuma. Mums ir lieli plāni, mēs zinām, kā var iegūt skaitļus un faktus, kas no mums tiek slēpti un nekad opozīcijai, daļēji pat Valsts kontrolei, nav bijuši pieejami. Jebkuŗā gadījumā, tas nebūs ne viegli un vienkārši, ne ātri. Bet mums ir apņēmība strādāt, mums palīdzēs arī pārējie partijas biedri, kuŗi nav Rīgas domes deputāti un kuŗu zināšanas un pieredze var noderēt. Mums partijā veidojas darba grupas, lai mēs nebūtu “vientuļie deputāti”. Ir jā dara!

vadlīnijas un atzinumi, bet ģenerālprokuratūra to neuzskatīja par saistošu. Ar vārdu sakot, ģenerālprokuratūra neņēma vērā ne Rietumu praksi, ne atziņas. Ģenerālprokuroram un arī vairākiem citiem prokuroriem bija maz intereses par to, kā strādā attīstītajās Rietumu valstīs, kā notiek izmeklēšana, kas tiek uzskatīts par pierādījumu. Manuprāt, Kalnmeiera vadībā ģenerālprokuratūra ir zaudējusi prorietumniecisko virzību.

Izskatās, ka mums reizēm ir grūti ar likumu lasīšanu – piemēram, pēc “oligarchu sarunu” publicēšanas izskanēja viedoklis, ka mums taču likumā nemaz nav termina “valsts nozagšana”, tādēļ par to lietu nemaz nevar ierosināt. Varbūt vajag šo jēdzienu ierakstīt likumā, ka kukuļošana, dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un tamlīdzīgi ir valsts nozagšana?

Tas ir mēģinājums novirzīt sarunu citā gultnē vai attaisnošanās. Mums ir, piemēram, likumā rakstīts par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu ne tikai mantkārtīgos nolūkos, bet arī personisku motīvu dēļ, kas var būt arī ar politisku raksturu, un to var izmantot gan premjērministrs, gan ministrs, lai gūtu kādu labumu. Ir tāds rietumniecisks jēdziens – strādāt proaktīvi. Proti, nevis gaidīt iesniegumu, bet apzināties, kur amatpersonas var nodarīt lielāku ļaunumu, bet tas mūsu prokuratūrai nav vajadzīgs. Ne reizi vien ir dzirdēts –

apjomā par kaut kādiem sīkumiem. KNAB tika izveidots, lai cīnītos ar valsts nozagšanu. Ir jābūt vēlmei to darīt, un man šķiet, ka prokuratūrai tās nav. *OECD* un Eiropas Savienība savulaik ir izpētījuši mūsu Krimināllikumu un skaidri norādījuši, kas ir jā dara. Mēs esam šo likumu labojuši, esam ieviesuši juridiskās personas atbildību, atliek vien strādāt, bet... Kaut vai tā, manuprāt, briesmīgā lieta Rīgas apgabaltiesā par tiesnesi, kuŗa ņēma kukuļus. Ar tiesnesi tika noslēgta vienošanās, un viņa samaksāja naudas sodu, kas bija mazāks par kukuli. Vai arī tas neliecina, ka nav vēlmes cīnīties ar valsts nozagšanu, ar tiesu varas korupciju? KNAB ir izdevies atklāt ne vienu vien lietu saistībā ar tiesnešiem. Kur tās ir palikušas, ar ko tās ir beigušas? Ja tiesnesis saņem naudas sodu par korupciju, tad kā mēs par tādu pašu noziegumu policistu varam likt cietumā?!

Tātad atliek secināt, ka ir darīts viss, lai, “oligarchu sarunām” nonākot prokuratūrā, izrādītos, ka tiesā ar tām nekas nav darāms? Tagadējais KNAB vadītājs Jēkabs Straume gan ir sācis pārbaudes vairākos epizodos, bet viņš arī ir sacījis, ka ar to, kas tika nodots prokuratūrai, tiešām nekas nav pasākams.

Piemēram, epizods par Mediju namu tika nodots prokuratūrai apsūdzības celšanai, jo KNAB uzskatīja, ka pierādījumu pietiek. Prokuratūra šo epizodu izbeidza. Do-

Tautas sapulci sarīkojām tādēļ, ka cilvēki jautāja, kāpēc mēs neko nedarām, jūtam zināmu atbildību par to. Vērojot to, kas notiek, redzot, ka arī Nacionālās apvienības līderi un biedri pat baidās pieminēt kādus uzvārdus, ka Saeimā vairās pat pieminēt Lemberga uzvārdu, ka neviens par ģenerālprokuroru nebilst ne kritiska vārda, ir skaidrs, ka ir bail no varas sistēmas, kas ir izveidojusies un par ko liecināja Rīdzenes sarunas.

Vai tas nav absurds, ka cilvēks, kurš tiek apsūdzēts smagos noziegumos, var kandidēt vēlēšanās un var tikt ievēlēts? Tas, protams, attiecas uz jebkuŗu pilsoni, ne jau tikai uz vienu politiķi.

Par to, kādus lēmumus pieņem Ministru kabinets, kādas personas tiek liktas amatos, lemj Koalīcijas padome. Aivars Lembergs var piedalīties Koalīcijas padomē kā līdztiesīgs lēmējs. Neviens nav pret to iebildis. Tāpēc jau mēs runājam par politisko krīzi. Daudzi politiķi ir apmierināti ar to, kas un kā notiek, viņiem pat nav kauna par to, esošā sistēma acimredzot viņus apmierina.

Līdz šim vairāk vai mazāk populārs bija viedoklis, ka Latvijā bīstama ir viena partija – proti, *Saskaņa*. Tagad sāk izskatīties, ka patiesībā ir divas bīstamas partijas – *Saskaņa* un *Zaļo un Zemnieku savienība*. Turklāt vārds “zemnieki” ļoti daudziem vēlētajiem ir gandrīz svēts, jo kopš pirmās Latvijas laikiem jo-

Ar diviem pasauli apceļojošiem Latvijas karogiem Baltijas jūrā

(Turpināts no 1. lpp.)

Tas bija karogs, kas savas gaitas sāka īsi pirms pirmā Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa (VLJK), kam bija paredzēts notikt Berlīnē 1968. gadā, taču tā arī nenotika. 1982. gada intervijā "Jaunajā Gaitā" Rolands Lappuķe stāsta: "Savā isajā vēsturē VLJK ir bijis latviešu jauniešu forums, kur laikmetīgi, svarīgi jautājumi pacelti plašā publikā. Kongress ir vienmēr no jauna izraisījis sabiedrības vai oficiālo iestāžu reakciju. Tā 1968. gadā VLJK kļuva par vēsturisku notikumu. Kongress bija paredzēts Berlīnē, ar to padomju iestādes nebija mierā un noraidīja visiem latviešu izcelsmes tūristiem iebraukšanas atļauju tajā pilsētā. Kongresu galā pārcēla uz Hanoveru, un ar

to tas bija ieguvis starptautiskās preses ievēribu. (Otrais kongress notika Londonā 1972. gadā – VL). Trešais kongress Florefā (Beļģijā) pievērsa visas latviešu sabiedrības uzmanību. Izmantojot gadījumu, kad vairāki simti jauniešu no visām pasaules malām pulcējās šajā forumā, rīkotāji organizēja pēc kongresa "Latvijas semināru" ar viesiem no Latvijas. Te izcēlās nerimstošā polemika par kultūras sakariem ar Latviju, kas nav vēl apskūsi kopš 1975. gada. Lai gan kultūras sakaru ideja nebija jauna, to Florefā pirmo reizi pārrunāja plašākā publikā, beidzot novedot pie pirmajiem Vasaras kursiem Rīgā 1976. gadā. Apstākļi mainās un ir zīmīgi, ka šie kursi tika boikotēti 5. VLJK Straumēnos 1981. gadā. Ar kursu boikotu jaunieši izrā-

dija savu neapmierinātību par vienpusīgajām kultūras izmaiņām un arī par citām starptautiskām problēmām, kuŗās Padomju Savienība bija iesaistīta."

Ceturtais kongress starplaikā notika Viljamstaunā ASV 1978. gadā, bet vēlāki kongresi Dukī, Austrālijā (1983. g.), Kanadā (1986. g.) un pēdējais – Somijā (1989. g.). Visos kongresos plīvoja lielais Latvijas karogs, kuŗa izmērus mēs varējām īsti tikai aptvert, visiem tam apkārt nostājoties un noturot rokās. Pēc kongresa Somijā karogs šķīta pazudis, bet to nesen atrada skaisti izgludinātu un iesaiņotu Minsterē – tā tas 2017. gada 30. jūlijā nonāca jaunas *paaudzes* rokās (šeit vārdu *paaudze* nelietoju burtiskajā, bet pārnestajā, jauno laiku, nozīmē, jo te bija arī vairāki, kas karogu

"pazina" no agrākajiem laikiem). Man pašai tas bija emocionāls brīdis, jo piedalījos 3. VLJK Florefā, kur, kā pieminēja Kristaps Grasis – mūsu dzejnieks Jānis Peters (kuŗš bija viens no "skandalozajiem" viesiem no Latvijas) pats to turējis rokās. Atceros milzīgo karogu, kas plīvoja Florefas klosterī, bet toreiz neaptvēru tā lielumu. Nevarēju arī iedomāties, kādos apstākļos nākamo reizi "satikšos" ar šo karogu.

Te būtu zīmīgi citēt Lappuķes interviju *Jaunajā Gaitā* 1987. gadā, kad viņš stāsta par 7. VLJK Kanadā: "Liekas, ka pastāv divas noslieces jauniešu meklējumos. Ir meklējumi uz iekšpusi, uz saknēm, un ir atvēršana uz ārpusi. Tādēļ gribētos pievienoties Vairai Viķei-Freibergai, kas

kongresa ievadrunā izteicās, ka latvietis 2000. gadā būs kosmopolīts. Saprotams, tas būs latvietis, ja tikai apzināsies savas saknes." Lūk, kādus vēstījumus un vēstures atziņas šis milzīgais karogs mums atnesa pēc trīsdesmit gadiem. Jautājumi palikuši tie paši, taču veidols un izaicinājumi citi.

Kongresa dalībnieki sapulcējās ap karogu, to cieši turot rokās. Piebraucot tuvāk Rīgas ostai, skanēja Jurjānu Andreja dziesma ar Juŗa Alunāna vārdiem "Nevis slinkojot un pūstot". Man jau liekas, ka, ja kāds krastā būtu uzmanīgi ieklausījies, tas būtu dzirdējis mūsu vēlējumus: "Ja ikviens tik zemē sētu Vienu graudu veselu, Kas gan izskaitīt tad spētu Zelta kviešu krājumu!"

Lepoties ne tikai ar kultūru un vidi, bet arī ar valsti

Piezīmes no Eiropas latviešu kongresa

(Turpināts no 1. lpp.)

Savā ziņā studenti ir tāds *hot topics*, kvalificēts darbaspēks, par kuŗu ir liela interese. Studenti ir tie, ar kuŗiem visās valstīs saista ekonomiku un pilsonību nākotnē, un redzu, ka citām diasporas organizācijām ir liela interese par to, ko dara studenti. Gribu arī sacīt, ka Latvija līdz šim nav mēģinājusi saprast un novērtēt Eiropas latviešu studentus kā nākotnes resursu. Visi it kā teorētiski saprot, ka vajadzētu, lai studenti iesaistās, jo viņiem, studējot ārzemēs, nav ko zaudēt, viņi ir tie, kuri, redzot problēmas, var atklāti pateikt, ka "karalis ir kails". Studenti ir atvērtāki jaunām idejām, jo, pieņemot kaut ko jaunu, viņi neriskē ar to, ka līdzšinējā dzīve var sabrukt. Man ir liels prieks, jo vismaz visās tajās diskusijās, kuŗās piedalījos, ir liela interese par jauniešu viedokli un par to, kas mēs esam un ko mēs gribam. Jaunieši, dzirdot skaistus un pareizus vārdus, var atklāti pajautāt – kāpēc man tas ir vajadzīgs? Uz šo jautājumu arī man nācies daudzas reizes atbildēt, dibinot biedrību. Ar ideālismu vien nepietiek, jo studentiem jāmaksā mācību maksa, jādzīvo un viņi grib saprast, kāpēc viņiem vēl būtu jāmaksā biedru nauda. Biedrība var palīdzēt viņiem attīstīties, pieaicināt ekspertus, dot to, kas viņiem vajadzīgs, un viņi uzzināja, ka tas viņiem noder. Šajā kongresā es, piemēram, gribu atrast cilvēkus, kuŗus uzaicināt pie mums, lai uzzinātu viņu pieredzi, to, kas mums noderēs. Kongresā esmu ieguvusi ļoti daudz informācijas, kuŗa man noderēs – kaut vai par to, kā Latvijā strādā NVO, vēl citas lietas, jo mūsu grupa Latvijā strādāja jau labu laiku pirms kongresa. Kā organizācijas vadi-

tāja esmu daudz ieguvusi. Protams, ir bijušas arī kādas vilšanās, jo neesmu gatava piekrist visam, ko man saka, bet tas jau ir normāli. Jebkurā gadījumā ieguvumu man ir daudz."

Ilze Atardo, Itālija, diriģente un mūzikas skolotāja, itaļu un Šveices itaļu biedrības ALISI (*Associazione lettone in italia e svizzera italia*) pārstāve. Precējusies ar itāli, Itālijā dzīvo 2 gadus.

"Šobrīd esmu pilna laika brīvprātīgā ar mūziku saistītās lietās. Kongresā piedalos, jo pārstāvu savu biedrību un vēlos satikt citus latviešus no Itālijas, jo Itālijā vēl nav izdevies daudzus satikt un iepazīties. Kongresa dienas bijušas ļoti vērtīgas, jo nebijām tikušies ar tiem, kuŗi ir šaipus Alpiem – ELA biedri esam tikai kopš pavasara. Ļoti noderēja visa informācija, ko ieguvu darba grupās, diskusijās, priekšlasījumos, jo tas ļāva saprast, ka ne mums vienīgajiem (biedrībai) ir kādas problēmas. Mūsu pamatproblēma ir motivācija gan pieaugušajiem, gan bērniem nezaudēt piederības sajūtu, būt latviešos un palikt latviešos, kā sacīja Latvijas vēstnieks Zviedrijā. Man ir izdevies caur sociālajiem tīkliem savest kopā septiņas latvietes no Ziemeļitālijas, kuŗām ir bērni un kuŗām Mīlāna ar biedrību ir pārāk tālu. Kongress ir stiprinājis kopā būšanas sajūtu."

Ilze Paegle, Šveice, dziedātāja un mūziķe ar klasisko izglītību, Strasbūras, Freiburgas un Bāzeles latviešu diasporas ģimeņu kuŗa diriģente; dzīves draugs Šveices itālis, tādēļ

Šveicē dzīvo jau gandrīz astoņus gadus.

"Vadu dažādus mūzikālus projektus, un pirms nepilna gada aktīvi cilvēki apvienojās kori "Trejzemīte" Dziesmu svētkiem un tagad isā laikā jāiemācās visas dziesmas, un cerams, ka kvalificēsimies Dziesmu svētkiem Latvijā. No kongresa galvenokārt gaidīju kontaktus, un to pārpārēm esmu ieguvusi. Gribēju arī saprast, kas ir kas un kuŗš ko dara, kuŗam var vaicāt pēc padoma. Līdz šim vairāk esmu darbojusies profesionālās mūzikas vidē, ne diasporas skoliņu un amatieru vidē, tādēļ man daudzas lietas nebija zināmas. Kongress ir brīnišķīga ideja, un, ja nākamgad vai aiznākamgad atkal būs kongress, noteikti piedalīšos."

Jānis Kemeris, Lielbritānija; rūpnīcas strādnieks, Lielbritānijā dzīvo 8 gadus. "Kongresā piedalos, jo gribu atrisināt svarīgu jautājumu – lai Latvijā atgrieztos pēc iespējas vairāk latviešu pensionāru, arī pats gribētu atgriezties. Problēma ir tā, ka Latvijā pensionārus apliek ar ienākuma nodokli, kuŗš man un daudziem citiem Lielbritānijā nebūtu jāmaksā. Gribēju par to informēt un pārrunāt šo jautājumu ar pēc iespējas daudziem cilvēkiem. 26 gados Latvijā un arī Lielbritānijā nopelnītā pensija Lielbritānijā man ļautu saņemt ne tikai pašvaldības apmaksātu dzīvokli, bet arī bezmaksas medicīnisko aprūpi un zāles, bet Latvijā man gan atvilks nodokļus, gan par visu būs jāmaksā, turklāt ne mazā naudā. Tā ir nopietna problēma, kas daudzus atturēs no atgriešanās, vēd vairāk – var gadīties, ka bērni vai mazbērni pār-

ceļas uz Lielbritāniju pie vecākiem, ja vēl nav to izdarījuši. Latvijai tas būs nopietns zaudējums arī finanču ziņā, jo savas pensijas un algas cilvēki tērēs citās valstīs. Esmu apmierināts, esmu runājis ar daudziem cilvēkiem un domāju, ka tas ļaus šo ideju aiznest līdz publiskajai telpai."

Kristīne Lauriņa, Latvija, Zosēni; 15 gadus nodzīvojuši Francijā, Strasbūrā, nu jau trīs nedēļas kopā ar vīru francūzi pārcēlušies uz Latviju, dzīvo Vidzemē, Zosēnu pagastā, franču valodas pedagogs.

"Mēs ar vīru *Zosēnos* atradām savu sapņu māju. Gribam dzīvot laukos, tuvu dabai, nodarboties ar biškopību, mežu. Man patīk mācīt, 6 gadus esmu vadījusi latviešu bērnu skoliņu Strasbūrā, gribu to turpināt darīt attālināti, sadarībā ar Latviešu valodas aģentūru. Kongresā piedalos, jo gribu iepazīt jaunus cilvēkus, saprast un iepazīt vidi, kuŗu vēl nezinu ne tikai Latvijā, bet vairāk arī sadarbību ar diasporu. Ar uzzināto un iegūto esmu ļoti apmierināta. Ja kongress būs arī nākamgad, noteikti piedalīšos."

Jāpiebilst, ka kongresā runātais un spriestais nav palicis tikai diskusijās un uz papīra. Eiropas Latviešu apvienība (ELA) jau ir aicinājusi Finanču ministriju paredzēt, ka pie diasporas pensionāru atgriešanās Latvijā tiek aizsargāts Eiropas valstīs nopelnīto pensiju neapliekamais minimums. Saskaņā ar ELA aplēsēm tas valstij IIN ieņēmumos papildus ienestu ap 0,1% no IKP, bet pirktpēja pieaugtu par 0,3 – 0,6% no IKP. Valsts šādas tiesi-

bas jau paredzējusi remigrējošajiem pensionāriem no ASV, Kanadas, Krievijas un Ukrainas.

Vēl jāteic, ka kongress ir aktualizējis jautājumu par to, ir vai nav nepieciešams Diasporas likums. Neapšaubāmi, likums nedrīkstētu dot kādas privilēģijas vieniem un diskriminēt otru jeb nostādīt aizbraukušos pret palikušajiem Latvijā. Taču jāatzīst arī, ka likumdošanas iniciatīvas tiesības lielākajām diasporas organizācijām palīdzētu risināt daudzus jautājumus, jo vērtēšanā pie kādas ministrijas vai Valsts prezidenta ir viena lieta, bet tiesības iesniegt likumprojektu – jau pavisam cits limenis. Tāpat arī būtu jārisina jautājums par to, ka, iesniedzot likumprojektus, būtu jāparedz, kā tas ietekmē diasporu, jo līdz šim jautājumi ir paredzēti par finansiālo ietekmi.

Pirms kongresa ELA veiktā aptauja liecināja, ka vairums lepojas ar Latvijas tēlu pasaulē, kultūras un vides jomām, taču tādos jautājumos kā sabiedrības veselība, tiesiskums, ekonomika un plašsaziņas līdzekļi retais pauž lepnumu par sasniegto. Simtgades ceļa kartes mērķis bija apkopot konkrētas idejas diasporas un Latvijas sadarbībai, kā arī ierosmes valsts attīstībai uz otrās simtgades sliekšņa. Daudz diskusiju un domnicu rezultātā ir izstrādāti vairāk nekā 30 uzdevumi, veidojot Latviju, ar ko lepoties. Tādēļ liels ieguvums ir Latvijas simtgades ceļa karte, lai saprotot, ka ar dziesmām un dejām vien nepietiek (jeb kā sacīja kāds runātājs kongresā: nepietiek tikai ar tautisko romantismu), zinātu, kādos vēl virzienos strādāt tālāk.

Darba latviešiem visā pasaulē ir daudz!

Vecās Fridrichštates¹ jaunie vaibsti

Jaunjelgavas novada domes priekšsēdis Guntis Libeks intervijā Ligitai Kovtunai

Pats skaistākais, acīmredzams no jaunajiem vaibstiem – Jaunjelgavas centra vizītkarte – domes vēsturiskais nams, kas tagad restaurēts dižojas iekoptā parkā. Puķudobes, krāšņumkrūmi un seni koki, stilīgi soliņi ceļu malās. Uz viena piesēdis vietējo pāris cienījamus gadus un, saimējuši, ka tiek intervēts un fotografēts, uzrunā mani: “Noteikti uzrakstiet, cik labs un krietns ir mūsu priekšsēdis! Redziet, cik mēs skaisti dzīvojam!” Kā nu ne – nupat noskatījos gaŗu un krāšņu koncertu Jaunjelgavas estrādē, kur piedalījās vietējie pašdarbnieki, kuŗu pulkā pārsteidzoši daudz bērnu un jauniešu.

Jaunjelgavas vārds pēdējos mēnešos skaļāk izskanējis arī politikas sakarā, jo Guntis Libeks bija pirmais, kas oficiāli paziņoja par izstāšanos no partijas *Vienotība*.

Kas bija par iemeslu?

Partijai ir jābūt domubiedru grupai, kuŗā var rēķināties ar atbalstu. Ja jau otrās valdības laikā pēc kārtas jācinās par sava novada interesēm ar *Vienotības* izglītības ministru, nejutot nekādu atbalstu partijā, tad jārikojas radikāli. Latvijas novadu karte patiešām ir raiba, 119 pašvaldību, visām savas vajadzības un problēmas, taču tajās rit ikdienas dzīve, dzīvo dzīvi cilvēki! Arī vismazākajā – Baltinavas novadā, kas burtiski ir uz izzušanas robežas, jo cilvēki brauc prom. Ar to jāreķinās, nedrīkst uzklaušīt tikai Rīgas un lielo pilsētu vie-dokli vien.

Aizvadītajā *Vienotības* kongresā Cēsīs, strādājot darba grupās, tika noformulēts – steidzami nepieciešama skolu tīkla sakārtošana, turklāt ievērojot vietējās īpatnības, proti, attālumus, iespējas bērniem nokļūt skolā utt. Reālītātē nāca K. Šadurska (*Vienotība* – L. K.) vadītās Izglītības un zinātnes ministrijas ierosinājums Saeimā – ja nav noteikts skolēnu skaits klasēs, skola jāslēdz! Kur zinātniski, ekonomiski aprēķināts pamats, nemaz nerunājot par pašiem bērniem un viņu interesēm?! Tā nedrīkst! Izglītības reformas rezultāti, tāpat kā ikvienas citas, būs redzami pēc gadiem pieciem sešiem, bet pa to laiku taču bērnam ir jāaug un jāizglītojas. Vērtēju to skarbi – ļaunprātību attiecībā uz laukiem.

Būšot izņēmumi, lai gan par kritērijiem nekur nav gadījies izlasīt. Turklāt Jaunjelgavas vidusskolas bērniem ir labi rādītāji olimpiādēs, tāpat laba zināšanu sniegšanas kvalitāte.

Tas tiek teikts mierinājumam. Tāpat kā tīri formāli tiek runāts par ikviena bērna tiesībām uz kvalitatīvu izglītību. Vai kāds domā par emocionālo pusi, par to, vai lauku bērns, kuŗš pieradis pie privātas vides, spēs iedzīvoties lielajā skolā un līdz ar to saņemt šo kvalitatīvo izglītību? Valdību interesē tikai nauda – viss cits ir tukša runāšana, kam maz sakara ar reālo dzīvi lauku

Guntis Libeks: “Mūsu cilvēki – kā citkārt latvieši – savu dzīvi nevar iedomāties bez koŗiem, ansambļiem un tautasdeļām. Pat vidusskolas beidzēji, kas nu jau studenti, brauc šurp uz mēģinājumiem, un daudzus no viņiem jūs redzējat koncertā uz skatuves. Pašvaldība kādu nieku samaksā dziedātāju un deļotāju kopu vadītājiem, kādreiz par tautastēriem, citreiz palīdz ar transportu – tas arī viss. Pašdarbība ir pašu iniciatīva, un tā ir vērtība, ko nedrīkst izputināt, jo tā ir vietēļās sabiedrības dzīve. Pašvaldība tomēr var izvēlēties, vai “izgrūst” naudu pompozos sarīkojumos un “megaprojektos”, vai ieguldīt savu cilvēku iniciatīvās, mazās lauku skolās utt.”

novados. Mūsu bērni mācās klasēs, kuŗās ir 10 – 12 skolēnu – optimāls skaits, lai skolotājs patiešām kvalitatīvi strādātu ar katru bērnu. Runājot par skolotājiem – samazinot vidusskolu skaitu trīs reizes, divas trešdaļas skolotāju zaudēs darbu un papildinās bezdarbnieku rindas.

Tomēr izskatās, ka Jaunjelgavā nekas neliecina par panīkumu – koncertā redzēju pilnu skatuvi mazu un lielu pašdarbnieku, pilnas skatītāju rindas estrādē.

Kad uz aizvadītajiem pilsētas svētkiem bija ieradušies mūsu draugi no Polijas un Baltkrievi-

jas, viņi no sirds brīnījās un jautāja – vai jūs viņiem maksājat? Jo viņu zemēs tādas pašdarbības nav. Mūsu cilvēki – kā citkārt latvieši – savu dzīvi nevar iedomāties bez koŗiem, ansambļiem un tautasdeļām. Pat vidusskolas beidzēji, kas nu jau studenti, brauc šurp uz mēģinājumiem, un daudzus no viņiem jūs redzējat koncertā uz skatuves. Pašvaldība kādu nieku samaksā dziedātāju un deļotāju kopu vadītājiem, kādreiz par tautastēriem, citreiz palīdz ar transportu – tas arī viss. Pašdarbība ir pašu iniciatīva, un tā ir vērtība, ko nedrīkst izputināt, jo tā ir vietēļās sabiedrības dzīve.

Pašvaldība tomēr var izvēlēties, vai “izgrūst” naudu pompozos sarīkojumos un “megaprojektos”, vai ieguldīt savu cilvēku iniciatīvās, mazās lauku skolās utt.

Cik patstāvīgas ir pašvaldības Latvijā?

To nosaka Pašvaldību likums, kuŗā uzskaitītas mūsu funkcijas, tostarp izglītības iestāžu uzturēšana un pienākums nodrošināt iedzīvotājiem tiesības uz izglītību. Valdība ieļaucās, darot to pretunā ar Latvijas likumiem un arī ar Eiropas vietējo pašvaldību chartu. Tātad – ja jau atļaujas pat noteikt skolēnu skaitu klasē, tad...

deļotprieks, vai tāpēc, lai rādītu labu priekšzīmi?

Gan viens, gan otrs. Viss sākās ar to, ka trūka vīru manā vecumā, kas būtu ar mieru deļot. Un ne tikai – vēl arī apmeklēt mēģinājumus, piedalīties skatēs un koncertos utt. Tā nu mani “ievilināja”, un man gluži labi iepatīkās. Ļoti asprātīgi, starp citu, – novadā sarīkoja vietējo konkursu “Deļo vai dziedā ar zvaigzni”, un mani līdz ar citām “vietēļām zvaigznēm” pierunāja nodeļot ar vidēļās paaudzes deļu kopu. Nenoliedzami, deļošana man ir lieliska fiziskās aktivitātes iespēja

Guntis ar dzīvesbiedri Māru parkā pie lauvas. Tālāk – Jaunjelgavas domes atjaunotais nams. Pašvaldības (domes) ēka, būvēta 1912. gadā kā aprīņķa pārvaldes ēka, ir vietēļās nozīmes kultūras piemineklis, jūgendstila izcils paraugs ārpus Rīgas. Lauva pārdzīvojsi visus laikus un varas kopš 20. gs. sākuma, pirmsākumos veidota kā dekorācija strūklakai. Nu kļuvusi par Jaunjelgavas neformālu simbolu

...tad Jaunjelgavas novada pašvaldība vērsās Satversmes tiesā. Kāds bija rezultāts?

Mēs apstrīdējam Ministru kabineta noteikumus, ar kuriem tika noteikts minimālais skolēnu skaits vidusskolas klasēs. Ministru kabinets to bija darījis bez likumā noteikta pilnvarojuma. Satversmes tiesa atcēla šos noteikumus, pasludinot par spēkā neesošiem no pieņēšanas brīža. Tagad mēs iesniedzām valdībai prasījumu kompensēt zaudējumus pašvaldībai.

Latvijā darbojas arī Pašvaldību savienība. Cik tā spēcīga un cik draudzīga vietēļai varai?

Ir draudzīga un aizstāv pašvaldību intereses. Protams, bieži vien nonākam pretunās ar lielajām pašvaldībām, kas saprotamā kārtā ir ieinteresētas dabūt savu labumu, piemēram, piesaistīt vairāk skolēnu savām skolām. Jāteic, ka pašvaldības Latvijā kopumā ir pietiekami patstāvīgas, kas, savukārt, ne vienmēr ir pa prātam nozaru ministrijām, kā mūsu gadījumā – Izglītības un zinātnes ministrijai.

Pats arī deļo tautasdeļu kopā Atvars. Vai tāpēc, ka pašam liels

pēc darbadienas automašīnā, aiz rakstāmgalda un sanāksmēs. Turklāt – citi cilvēki, citas sarunas, tikai patīkamas.

Tiktāl par sabiedriskām rosiņām un priekiem. Bet kā novadnieki pelna naudu? Kādreiz, pirms koŗiem, Fridrichštātē bija pilns ar “žīdu bodītēm” un andeļe ritēja pilnā sparā.

Bodišu diemžēļ vairs nav, neviena ebrēļa arī ne. Taču, pateicoties Ebrēļu kopienai un slaveņajai Šacu dzimtai, ir uzkopti, inventarizēti un iekonservēti Ebrēļu kapi, iekārtota piemiņas vieta. Par to liels paldies, īpaši Viktoram Šacam!

Pag. gs. 90. gados diemžēļ uz daudziem vecajiem īpašumiem mantinieki nepieteicās, tāpēc pašvaldība tos privatizēja, un nu cenšamies restaurēt un iedvest namos un namiņos dzīvību. Neiet viegli.

(Turpinājums 10. lpp.)

¹Tā savulaik saucās tagadējā Jaunjelgava, bet netālie Gostiņi, zināma kā tipiska Latvijas žīdu pilsētiņa, nesa skanīgu vārdu Trentelberģis. – L. K.

(Turpināts no 9. lpp.)

Vecās Fridrichštes jaunie vaibsti

Naudu cilvēki pelna galvenokārt mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumos, ir rūpnīca, kas ražo granulas apkurei, ir zāģētavas, ražotnes, kas nodarbojas ar koka detaļu izstrādi, būvmateriālu ražošanu un, protams, lauksaimniecība.

Cik liels ir bezdarba līmenis?

7,8% (salīdzinājumam – valstī apmēram 8% – L. K.). Tajā pašā laikā uzņēmēji lūguši pašvaldības sociālajam dienestam pēc iespējas neuzturēt darbspējīgos “klientus” un piedāvā reālas darbavietas.

Kādas valsts institūcijas ir izvietotas jūsu novadā vai tieši Jaunjelgavā?

Ugunsdzēsēju postenis, pāris policisti un pasta nodaļa! Jāatzīst, ka arī šai ziņā valdībā, konkrēti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (izcēlums mans – L. K.) ministrijā valda diezgan greiza domāšana. Valsts ieņēmumu dienests sakoncentrēts milzu mājā Rīgā, uzbūvēta jauna, liela Valsts policijas ēka – arī Rīgā. Kāpēc, piemēram, ne Salaspilī vai Inčukalnā? Valsts iestādes novados ir likvidētas, un pašvaldībām pārmet, ka nerūpējami par darbavietām.

Valsti klupšus krišus rīt arī veselības reforma. Pats ilgu laiku bijī ārsts, arī Aizkraukles slimnīcas vadītājs. Tavs viedoklis?

Ļoti daudz kas jau ir zaudēts – Aizkraukles slimnīca, kas pirms gadiem sešiem bija spēcīgs reģiona medicīnas centrs, padarīta par aprūpes slimnīcu, kurā nav ne dzemdību nodaļas, ne bērnu, ne

chirurgiskās. Cilvēkiem jābrauc uz Jēkabpili, turklāt veselības aprūpes kvalitāte jau nav paaugstinājusies. Skaidrs, ka tā milzīgā koncentrēšana, kā, piemēram, Rīgas Austrumu slimnīcā, kur zem viena jumta sakoncentrētas daudzas veselības iestādes, nav ne kvalitatīvi pārvaldāma, ne var uzturēt augstus medicīnas aprūpes kritērijus. Stradiņos, kur tradicionāli koncentrētas pašas augstākās medicīnas kvalifikācijas un tehnoloģijas, nu arī spiesta nodarboties ar slimnieku aprūpes darbu.

Vai jūsu novadā pietiek ģimenes ārstu?

Vēl pietiek, taču skaidri redzams novecošanas process. Ar ko varam piesaistīt jaunus? Ja nu vienīgi ar

Jaunjelgavas pašvaldības izpilddirektors Uldis Albiņš tikai šajā foto ir ļoti nopietns, jo viņam tomēr uzticēta atbildība par kuģīša *Vigante* pasažieriem. Istenībā viņš ir bezgala interesants stāstnieks, kurš zina parādīt vecā labā Staburaga vietu un izstāstīt interesantas senās un jaunās teikas, parādīt, kur tieši tagad “raud Staburadzē” un kas notiek Daugavas krastos. Laipni lūgti ceļojumā, kad būsiet šajā pusē! (Skat. reklāmas zīmē!)

Jaunjelgavas estrādē. Dejojā pulkā skatiet arī “novada galvu” Gunti Libeku

pašvaldības dzīvokli un prakses vietas atbalstīšanu, piemēram, ar remontu.

Un tomēr novadā tik daudz skaistu turīgu cilvēku māju. Kas viņus te piesaista?

Galvenokārt Daugava un skaistā daba. Arī darbavietas, protams.

Cik liels ir iedzīvotāju skaits Jaunjelgavā un kāds nacionālais sastāvs?

Pašos uzplaukuma gados, pirms Pirmā pasaules kara, te dzīvoja deviņi tūkstoši. Tagad – divi tūkstoši, tāpat kā pirms Otrā pasaules kara. Padomju laikos – gandrīz četri tūkstoši. Pēc etniskā sastāva šobrīd – 80% latviešu. Salīdzinājumam – pirms Otrā pasaules kara te mīta 25% ebreju. Kā jau teicu, nu nav neviena, jo nedaudznie dzīvi palikušie pēc šīs tautas nežēlīgās iznīcināšanas vairs neatgriezās.

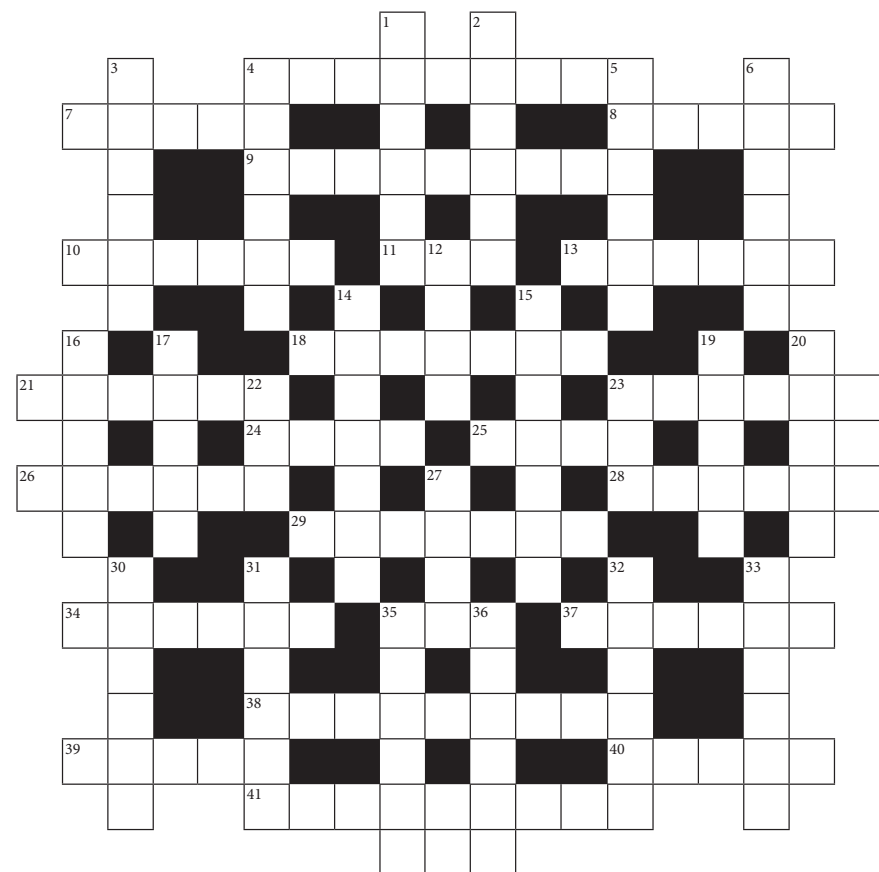
Pašvaldības vadītāja amatā esi jau trešo sasaukumu, tātad deviņto gadu, un aizvadītajās vēlēšanās tiki ievēlēts ar pārliecinošu balsu vairākumu. Kas ir tavs lielākais gandarījums?

Cilvēku atzinība, prieks, ka kopā ar deputātiem tomēr var daudz ko panākt, darba daudzpusīgums. Ir patīkami strādāt, ja varam patstāvīgi izlemt un arī kaut ko konkrētu izdarīt, piemēram, reāli parūpēties par bērnu labklājību tā vietā, lai naudu ieguldītu kāda ielas posma noasfaltēšanā – tas pagaidīs! Galu galā vietējie cilvēki mani ievēlēja, un man par viņiem jā rūpējas.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

ĪSZIŅAS

Līmeniski. 4. Rūtu dzimtas citrusu augļu koks. 7. Pilsēta Zviedrijas dienvidos. 8. Mazā planēta (atklāta 1949. gadā). 9. Daudzkārtēja, ātra divu blakuskaņu mija. 10. Kūras lielākā pieteka. 11. Latviešu komponists, diriģents (1931-1968). 13. Vītolu dzimtas koks. 18. Bultas. 21. Atlīdzināt naudā. 23. Vokāli skaņdarbi. 24. Mūzikaļu skuju koki vai krūmi. 25. Veidot ofortu. 26. Pārdot. 28. Neliela apjoma aperces. 29. Īss iebildums. 34. Labo-

ratorijas trauki. 35. Izcils lidotājs, gaisa kauju meistars. 37. Angļu filozofs (1561-1626). 38. Apkārtmērs. 39. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 40. Ezers Somijas ziemeļos. 41. Ziemas sporta veids.

Stateniski. 1. Spāņu muižnieks. 2. Kaprifoliņu dzimtas krūms. 3. Daudzkausu ekskavators. 4. Dažādu rasu cilvēku kopīgs bērns. 5. Administratīvi teritoriālas iedalījuma vienības Islandē. 6. Peldešanas stils. 12. Sievietes vārds

(novembr.) 14. Oficiāla satura vēstules. 15. Zvaigžņu attāluma mērvienība. 16. Zvejas rīks. 17. Priežu dzimtas skuju koks (Ziemeļamerikā, Austrumāzijā). 19. Medību šaujamočī. 20. Ļoti indīgas čūskas. 22. Veidot kamolu. 23. Akmeņplekste. 27. Zema sieviešu balss. 30. Pilsētvalsts antīkajā pasaulē. 31. Kugras. 32. Zodiaka zvaigznājs. 33. Telpa lidaparātu novietošanai un remontam. 35. Urāna pavadoņi. 36. Pusdienas atpūta Spānijā, Itālijā, Latīņamerikā.

Krustvārdu miklas (Nr. 29) atrisinājums

Līmeniski. 1. Kugra. 4. Skumjas. 10. Peru. 11. Eglītis. 12. Dēls. 14. Meistars. 15. Spartaks. 16. Mīnus. 17. Smīn. 19. Zapte. 22. Svainis. 23. Brīvdabas. 26. Mūsa. 28. Knauķi. 29. Cipari. 32. Novuss. 33. Neilis. 34. Kapi. 37. Ostapenko. 38. Brancis. 41. Omska. 42. Skuj. 43. Agīta. 45. Borodins. 49. Krievija. 50. Zero. 51. Īpatnis. 52. Irma. 53. Malacis. 54. Farss.

Stateniski. 2. “Ugunsputns”. 3. Rievas. 5. Kūtrs. 6. Maska. 7. At-dot. 8. Beverīna. 9. Klusums. 13. “Līkneņavara”. 18. Norvilis. 19. Zevs. 20. Praķis. 22. Sumina. 24. Pusnakts. 25. Filips. 27. Sevastopole. 30. Oskars. 31. Riebt. 35. Beka. 36. Daugavpils. 39. Citējums. 40. Burkāns. 44. Liesma. 46. Oboja. 47. Irīda. 48. Skati.

Daugavpili 2. augustā Mārtiņa Lutera Katedrālē tika ieskandināts “Muzikālais augusts”. Par to parūpējās skanīgā “BALTIC DUO” (izveidots 2015. gadā Bostonā, ASV) izcilās mūziķes Ilona Kudiņa (flauta, alta flauta) un Aija Rēķe (vijole). **3. augustā** “Jazz quintet CinAmono” no Lietuvas pieskandināja Andreja Pumpura skvērs. Daugavpils teātri uzstājās “ALASKA DREAMERS” no Rīgas ar koncertprogrammu “RISE”, bet **17. augustā plkst.17:30** iepriecinās koncerts “Tango virs pilsētas”, kas būs veltīts tango karaļa Oskara Stroka 125. jubilejai.

Talsu novada Abavas pagastā 6. augustā mežā starp Sabiles–Rendas ceļu un Abavu atklāja piemiņas zīmi “Sašautais akmens” (pulēts laukakmens ar 240 izveidotiem caurumiem), kas simbolizē 1941. gada 6. augustā tur nogalināto 240 Sabiles ebreju piemiņu. Tā autori ir tēlnieks Ojārs Arvīds Feldbergs un arhitekts Mikus Lejnīeks. Šeit tuvākajā nākotnē paredzēts izveidot holokausta upuru piemiņas ansambli ar Pārdomu ceļu, kas taps par ziedojumiem un Talsu novada, Sabiles pilsētas un Abavas pagasta pārvaldes, AS “Latvijas Valsts meži” un biedrības “Pedvāle” atbalstu.

Daugavpili no 4. līdz 18. augustam norit V Starptautiskais keramikas mākslas simpozījs “CeramicLaboratory” un I Latvijas starptautiskās laikmetīgās keramikas festivāls, kur piedalās mākslinieki, kas vadīs arī meistarklases, radošās darbnīcas no Nīderlandes, Beļģijas, Turcijas, Rumānijas un Latvijas. To rīko Daugavpils Māla mākslas centrs sadarbībā ar Marka Rotko mākslas centru, kur noritēs lekcijas un izstāžu atklāšanas. Šeit tiek dota iespēja līdzdarboties ikvienam keramikas mākslas cienītājam un interesentam no Latvijas.

Ieved pasauli savās mājās! – aicina vidusskolēnu apmaiņas organizācija “Youth For Understanding”, lai Latvijā būtu iespēja mācīties skolēniem no Vācijas, Austrijas un Taizemes. Dzīvojot Latvijas viesģimēnē, viņi apmeklēs vietējo skolu, lai labāk apgūtu latviešu valodu un iepazītu mūsu valsts kultūru un valodu. “Youth For Understanding” (“Jau-natne par saprašanu”) ir viena no lielākajām skolēnu apmaiņas programmām pasaulē, kas sniedz iespēju vienu mācību gadu pavadīt kādā no pasaules valstīm. Informācija: www.yfu.lv

Lielākā dzīvnieku patversme Latvijā “Ulubele” aicina brīvprātīgos palīgus šādās jomās: 1) IT jomā – web dizains, programmatūras izveidošana patversmes dzīvnieku aprūpes sistematizācijai; programmatūras izveidošana pazudušo/atrasto/klaiņojošo dzīvnieku informācijas sistematiskai izplatīšanai, brīvprātīgo darba uzskaites uzlabošana u. c., 2) teritorijas plānošana, labiekārtošana; 3) grāmatvedības sistēmas uzlabošana, atjaunošana; 4) inovācijas projekti jebkurā patversmes darbības jomā; 5) komunikācijas jomā. Informācija: www.ulubele.org.lv

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

Latviešu mūzikls "Brīnumputns" Latvijas simtgadē

Lugas autore **Anna Brigadere**, libretists **Arnolds Auziņš**, dziesmu tekstu autors **Alberts Legzdīns**, komponists un diriģents **Andrejs Jansons**, režisori **Andra Berkolda** un **Juris Jonelis**, scenogrāfe **Linda Treija**.

2018. gada vasarā iecerēts šo latviešu mūziklu "Brīnumputns" izrādīt Rīgā, Dziesmusvētku laikā, un pēc tam Rēzeknē, Liepājā, Cēsīs un Daugavpilī – pilsētās, kur ir piemērotas teātra un koncertu telpas. Pavisam desmit izrādes.

Šis būs pirmais "Brīnumputna" iestudējums Latvijā, un to atbalsta arī PBLA Kultūras fonds.

Iestudējumam paredzēts konkursa kārtā atrast aptuveni 60 vidusskolas vecuma jauniešus – dziedātājus, dejotājus un orķestrantus no ASV, Kanadas un Latvijas, kam interesē mūzikālais teātris. Intensīvā darbā profesionālu režisoru un choreografu vadībā dalībnieki sagatavos uzvedumu. Šāda sagatavošanas metode izrādījies veiksmīga vairāku mūziklu izrādēm dziesmusvētkos ASV un Kultūras dienās Austrālijā ("Sprīdītis", "Homo Novus", "Gundega" un "Laimas reiboni"). Šo izrāžu DVD ieraksti pieejami.)

Projekta kalendārs:

2017. gada oktobrī – konkurss. Novembrī paziņojam tā rezultātus un lomu sarakstu.

2017. gada decembrī – materiālu iegāde un priekšdarbi dekorāciju un kostīmu gatavošanai.

No 14. līdz 28. jūnijam – mēģinājumu posms Rīgas 6. vidusskolā.

3. jūlijā – divas izrādes Rīgas VEF Kultūras pilī.

15. jūlijā – izrāde Latgales vēstniecībā GORS, Rēzeknē.

22. jūlijā – Liepājas teātrī.

29. jūlijā – Vidzemes koncertzālē Cēsīs.

5. augustā – Daugavpils teātrī. Atbalstu sniedz uzņēmums

"Kokpārstrāde 98" (Latvijā, īpašnieks Visvaldis Dzenis no ASV), ASV vēstniecība Latvijā. Sadarbības partneri – Rīgas, Rēzeknes, Liepājas, Cēsu un Daugavpils pašvaldības, savukārt Rīgas 6. vidusskola nodrošina telpas mēģinājumiem un maltītes dalībniekiem mēģinājumu posmā. Jaņa Rozentāla Mākslas skolas audzēkņi sagatavos dekorācijas. Rīgas 6. vidusskola un Emīla Dār-

ziņa mūzikas vidusskola sagatavos mūziķus orķestrim.

Turpinām apzināt sponsorus autobusu ierei, kostīmu nomaļi un speciālistu ceļa izdevumiem.

Projekta galvenais mērķis ir piesaistīt iestudējumam Latvijas latviešu un krievvalodīgos jauniešus, kā arī aptuveni 20 jauniešus no latviešu diasporas ārzemēs. Šāda sadarbība kopīgā mākslas projektā veicinās ne tikai dalībnieku interesi un sadarbību, bet arī publikas dažādību. Mērķauditorija – katrā izrādē ap 500 skolēni un viņu ģimenes. Izrādes paredzēts ierakstīt DVD un piedāvāt tiem, kas dzīvo ārpus Latvijas.

Andrejs Jansons, projekta vadītājs
Alise Žagare, projekta administratore

Ja esat ieinteresēti piedalīties izrādes projekta īstenošanā savu iespēju robežās, lūdzam sazināties ar mums, zvanot pa tālruni +1 313 466-3310 vai +371 2933-4417

e-pasti: jansonsa@gmail.com, alisezagare@gmail.com

Pasta adrese – ASV 820 *Lorraine Ave. Grosse Pointe MI 48230, USA.*
Paveiksim to kopā!

PATEICĪBA

Vēlos izteikt milzīgu paldies manas ģimenes vārdā visiem mūsu draugiem un paziņām, kas piedalījās manas mammas, Ilonas Birzgales izvadīšanā 5. jūlijā, kā arī visiem, kas atsūtīja līdzjūtības kartītes ar tik sirsnīgiem vārdiem. Esmu pateicīga arī par visiem ziedojumiem – tos sūtī-

sim Lestenes Brāļu kapiem (GBS 400.-) un Vēža Pētniecības (*Cancer Research*) organizācijai (GBS 365.-) mammas piemiņas vārdā.

Īpaša pateicība mācītājam Gitai Putcei, kas mēroja garo ceļu no Bonnas Vācijā, lai teiktu izvadīšanas lūgšanas un vārdus.

Dace Birzgale-Lieģe

Anglijas Daugavas Vanagu fonda viesnīca "Radi un Draugi"

IZNOMĀ

biroja telpas viesnīcas ēkā.

Pirmais stāvs, atsevišķa ieeja no Mārstaļu ielas puses. Plānojums: priekštelpa – 5,8 kv.m., plaša darba telpa ar 2 logiem – 18,8 kv.m., duša/WC – 3 kv.m.
Ērtības: centrālā apkure, ugunsdrošības signalizācija, visas komunikācijas.

Nomas maksa: 500.00 EUR/mēnesī + PVN

Kontaktārunis: +371 67820200, e-pasts: radi@draugi.lv

"LATVIJAS GRĀMATA"

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu.

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

MATĪSS KUKAINIS
ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Latviesiem.co.uk

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUNDI I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerčiālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 sejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publicēšanas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Gertrudes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespēsts: SIA EŅEKO, Rīga

SPORTS

SPORTS

SPORTS

Pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā

CERĪBU CEĻĀ AKMEŅI

Latvijas sporta draugi cerības uz labiem rezultātiem galvenokārt saistīja ar septiņņiņnieci Lauru Ikaunieci-Admīdiņu, skrējēju Guntu Latiševu-Čudari, gaidījām, ka varbūt "izšaus" kāda šķēpmetēja. Diemžēl cerību ceļā gadījās akmeņi. Latvijas vieglatlētu komandai pasaules meistarsacīkstes sākās ar zaudējumu. Mūsu lielākā cerība – Laura Ikaunieci-Admīdiņa pirmajā disciplīnā – 110 metru barjerskrējienā distancē gaitā aizķēra piekto barjēru un atlikušo posmu veica ar sāpēs saviebtu seju, finišējama pēc 13,71 sekundes, krietni atpaliekot no sava šīs sezonas labākā rezultāta, kas ir 13,10 sekundes. Kājas muskuļu savainojuma dēļ Laura bija spiesta izstāties no meistarsacīkstēm.

//Foto: LETA

Pēc nelaimes gadījuma Laura stāstīja: "Pirms starta sajūtas bija ļoti labas. Nekas neliecināja, ka

es varētu satraumēties. Man arī nebija bail skriet barjēras. Kritieņu iepriekš sacensībās Tallinā jau biju aizmirsusi. Pirms starta mūs izveda uz vietu, kur sportisti gaida skrējienā. Mēs stāvējām isajās formiņās kādas desmit minūtes. Tur bija liels caurvējš. Pie sevis nodomāju, ka ir diezgan pavēss. Kustējāties uz vietas, cik varējām, lai neatdzistu. Tad mūs ieveda stadionā, kur bija ļoti silts un saulains. Tas bija viens no maniem labākajiem startiem. Laikam tik ātri es vēl nebiju skrējusi, un muskulis arī to sajuta. Nezinu, konkrēti kādā stadijā ir šī trauma. Pagaidām nav iespēju, bet būtu labi, ja varētu redzēt smalkāk. Es varu pastaigāt, tāpēc domāju, ka tas nav nekas traks. Pēc finiša es sapratu, ka augstlēcšanā vēl varētu piedalīties, bet 200 metrus es noteikti nevarētu noskriet ar šādu kāju. Tādēļ treneris uzreiz pateica, ka mēs stājamies ārā."

ZUDUŠIE CENTIMETRI...

Ar cerībām gaidījām šķēpmetēju startus, kur Latvijas atlētiem mēdz būt labi rezultāti. Bet arī šīs cerības nepiepildījās. **Madara Palameika** startēja A kvalifikācijas grupā, tomēr jau pirmajā metienā mēģinājums netika ieskaitīts. Otrajā metienā šķēps lidoja 59,54 metrus tālu, trešais

mēģinājums atkal netika ieskaitīts. Līdz ar to Palameika sacensības pabeidza 11. vietā starp 16 dalībniecēm un finālā nespēja.

Jaunā Latvijas šķēpmetēja **Anete Kociņa** arī palika bez iespējas piedalīties finālsacensībās. Viņas pirmais metiens netika ieskaitīts, bet ar otro mēģinājumu šķēps tika raidīts 62,26 m tālu.

Trešais metiens bija ievērojami tuvāks (58,75). Ar rezultātu 62,26 m Anete ilgu laiku turējās uz divpadsmitnieka robežas. Beigās gan vietu finālā noturēt neizdevās, pietrūka četrus (!) centimetrus. Kociņai pasaules meistarsacīkstes beidzās ar 13. vietu.

Ja par Lauras Ikaunieci-Admīdiņas neveiksmi viss ir skaidrs, tad Palameika par savu fiasko bija neizpratnē: "Nu kā tā var būt? Kā tā var būt, ka viss nesaliekas kopā tieši meistarsacīkstēs? Es trenējos tieši šiem momentiem. Kā tā var būt? Šis bija skaistas pasaules meistarsacīkstes, un man gribējās tajās nostartēt savā līmenī."

Maratonā uzvarēja Kenijas sportists Džefrijs Kipkorirs Ki-

rui, kas 42,195 m garo distanci veica 2 stundās, 8 minūtēs un 27 sekundēs. **Valērijs Žolnerovičs** pēdējo reizi statistikā parādījās pie 25 kilometru atzīmes, kad bija 59. pozīcijā, tomēr pie 30 kilometriem viņa uzvārda starp sacensību dalībniekiem vairs nebija.

Ilona Marchele

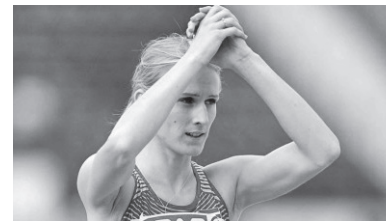
Teicami nostartēja **Ilona Marchele**. Viņa sasniedza jaunu personīgo rekordu, izcīnot 31. vietu – 2 stundas, 37 minūtes un 40 sekundes. Savu līdzšinējo karjeras labāko rezultātu Ilona uzlaboja par 21 sekundi. Otrā mūsu maratonieste **Anita Kažemāka** ierindojās 53. vietā, finišējot pēc divām stundām, 44 minūtēm un 49 sekundēm, kas ir viņas labākais rezultāts šogad.

Elvījam Misānam pietrūka 12 centimetru, lai iekļūtu **trissollēkšanas** sacensību finālā. Kvalifikācijas sacensībās labākais lēcienis bija 16,55 m, bet, lai tiku finālistu vidū, vajadzēja veikt 16,66 m tālu lēcienus.

Labāko rezultātu kvalifikācijā, kurā automātisku iekļūšanu finālā varēja nodrošināt, sasniedza Kriss Benārs no ASV – 17,20. Elvījam Misānam – 16. vieta.

AR PRIEKA SAJŪTU

400 m distancē **Gunta Latiševa-Čudare** finišēja ceturta savā pusfināla skrējienā un finālā netika, taču sacensības beidza 12. vietā kā ātrākā Eiropas pārstāve. Tā liecina organizatoru informācija. 22 gadus vecajai rēzeknietei tas ir teicams sasniegums, kas seko šogad iegūtajam U-23 Eiropas čempiones titulumam.

Gunta pusfinālā finišu sasniedza pēc 51,57 sekundēm, bet iekļūšanai finālā pēc sasniegtā rezultāta vajadzēja skriet 0,87 sekundes ātrāk. Latiševas-Čudares pārstāvētajā skrējienā ātrākā bija Bahamu salu skrējēja Šonija Millere-Uibo ar finišu pēc 50,36 sekundēm. Gunta no sava personiskā rekorda atpalika 0,20 sekundes.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evaņģēliskā draudze aicina uz dievkalpojumu Metodistu baznīcā Akas ielā 13, svētdien, **13. augustā, plkst. 13** (ar kafijas galdu un svētdienas skolu). Dievkalpojumā kalpos mācītājs Klāvs Bērziņš. Nākamie dievkalpojumi **27. augustā** (bez kafijas galda un svētdienas skolas), **10. septembrī** (ar kafijas galdu, svētdienas skolu un draudzes kopsapulci).

ANGLIJA

DVF NODAĻU DELEGĀTU PILNSAPULCĒ "Straumēnos" svētdien, **10. septembrī**, plkst. 10 *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe LE17 6DF* DVF nodaļas delegātu un LWT dalībnieku pilnsapulce. Delegātiem līdzī jāņem nodaļas biedru saraksts. Apmeklēt lūdz DVF/LWT valde.

DIEVKALPOJUMI

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ

Zviedru baznīcā, 6-11 *Har-court Street, London W1H 4AG*, svētdien, **27. augustā**, plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, **10. septembrī**, plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), 29 *Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA*, svētdien, **17. septembrī**, plkst. 11 dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZĒ, māc. D. Vāvere

Mančesterā, Vācu baznīcā (*Martin Luther Kirche*), 9 *Park Road, Stretford, M32 8FE*, svētdien, **10. septembrī**, plkst. 13.30 dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V. Vāvere

Lesterā, *St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX*, sestdien, **2. septembrī**, plkst. 14 dievkalpojums.

"**Straumēnos**", Zaļā zālē, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **24. septembrī**, plkst. 10 Pļaujas svētku dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V. Vāvere

Derbijā, *Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT*, svētdien, **3. septembrī**, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, *Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH*, svētdien, **3. septembrī**, plkst. 15 dievkalpojums.

Mansfeldā *St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP*, sestdien, **2. septembrī**, plkst. 11 dievkalpojums.

Piterborovā, *St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN*, sestdien, **9. septembrī**, plkst. 16 dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) ielūdz otrdien, **29. au-**

gustā, uz izbraucieni ar kuģi uz *Fjäderholmarnas* saliņu ārpus Stokholmas. Kuģītis (*Fjäderholmsslinjen*) atiet plkst. 11 no krastmalas, *Skeppsbron*, tuvu *Slussen*. Tikšanās plkst. 10.40. Pārbraukšana ir apm. 30 min. LPA sedz biļeti turp un atpakaļ.

Lenčs plkst. 12 restorānā *Rökeriet*, dienas piedāvājums sākot ar 95 kr. (maksā pats). Pastaigā pa saliņu varēs apskatīt izstādes un amatnieku darbnīcas. Pēc pāris stundām atgriešanās Stokholmā. Satiksmē: Par *Skeppsbron* brauc busu līnijas (piem., nr. 2, 53, 57), piestātne *Räntmästartrappan*, T-vilciens, piestātne *Slussen*, pēc tam pastaiga apm. 300 m gar krastmalu. Pieteikšanās līdz **28. augustam** pie Mudites Hoogland Krastas, *mudite_hk@hotmail.com*, tel. 08 752633, mobiltel. 073 0972606. Visi laipni aicināti piedalīties! LPA valde

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) un Maira *Rydström* (agrāk rīkojusi sēņu izstādes) ielūdz svētdien, **3. septembrī**, plkst. 13.30 apskatīt *Naturhistoriska Riksmuseets* gadskārtējo sēņu izstādi. Ieeja brīva. Tikšanās pie ieejas plkst. 13.20. Pēc izstādes apskates kafija un pārrunas par latviešu un zviedru sēņu parašām. Satiksmē: Bus nr. 50, piestātne *Naturhistoriska Riksmuseet*, T-vilciens, piestātne *Universitet*, pastaiga apm. 300 m līdz muzejam. Pieteikšanās līdz 1. septembrim pie Mudites Hoogland Krastas, *mudite_hk@hotmail.com*,

tel. 08 7526334, jeb mobiltel. 073 0972606. Visi laipni aicināti! Labprāt ņemiet līdzī pašu sēnes. LPA valde un Maira *Rydström*. ***

Latviešu bērnu vasaras nometnes Ēlandē rīkotāji aicina ģimenes ar bērniem pieteikties dalībai šīs vasaras nometnē, kurā notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2017. gada **7. līdz 17. augustam**. Nometne paredzēta 6 – 11 gadus jauniem bērniem un viņu vecākiem. Plašāka informācija un saziņa ar nometnes rīkotājiem nometnes mājaslapā www.facebook.com/LatviesuBernuNometneElande. ***

Nu jau vairāk nekā desmit gadus igaunu, latviešu un lietuviešu biedrības Stokholmā rīko **Baltiešu dienu**. Šogad tā notiks sestdien, **9. septembrī**, no plkst. 12 līdz 16 *Sollentuna Hembygdsgård Hersby*, netālu no Stokholmas. Būs dažādi deju un dziesmu priekšnesumi, mākslas darbi, grāmatu galds, loterija, tirdziņš ar ēdieniem un dzērieniem, kā arī kafejnīca.

Hembygdsgård varēs apskatīt kultūrvēsturiski iekārtotas vecu laiku mājiņas, pārtikas bodīti, mazu bibliotēku un kalēja smēdi. Ja vēlaties kaut ko parādīt vai pārdot, tad rakstiet *Sirle Sööt – sirle.soot@gmail.com*

Jābrauc ar pendeli līdz *Sollentuna Station*, pēc tam kājām 400 metri vai vienu staciju ar autobusu. Visi laipni gaidīti!

DIEVKALPOJUMI

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Kapu svētki svētdien, **20. augustā**. Plkst. 12.30 pulcēšanās un kafijas galds Hāgas draudzes namā (*Haga Östergata 30, Göteborg*). Plkst. 14 *Kvibergas* kapsētā (*Kvibergs kyrkogård, Kvibergs kyrkoväg 4*). Vadīs mācītāja Zilgme Eglīte. Visi miļi gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Kapu svētki svētdien, **27. augustā**. Plkst. 14 pulcēšanās latviešu kapu pirmā nodalījumā, Meža kapos (*T-stacija Skogskyrkogården – zaļā līnija 18 Farsta Strand*). Vadīs mācītāja Zilgme Eglīte. Pēcpusdienu noslēdzam ar kafijas galdu Kapu Paviljonā. Visi miļi gaidīti!

NORČĒPINGAS ev. lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu svētdien, **10. septembrī**, plkst. 13.30 Hedvigas baznīcā (*Hedvigs kyrka, Tyska torget 1, Norrköping*). Draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Dienas mude: "Nāc man līdz" (Lūkas ev. 9:59). Pēc dievkalpojuma sadraudzības galds. Esiet aicināti un gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes dievkalpojums svētdien, **10. septembrī**, plkst. 14, Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi miļi aicināti un gaidīti!